

HER ZAMAN DOĞRU

Abdullah b. Ömer Resulullah Efendimize (sav) şöyle sordu: “Yâ Resulullah! Seni dinliyoruz, dinlediklerimizi aynen yazalım mı?”

Efendimiz, “evet” cevabını verince, bir daha sordu:

“Öfkeli olsanız da; neşeli olsanız da mı?”

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu:

“Evet, her iki halde de hakkı söylerim.”

...

DOST VE DÜŞMAN

Namık Kemal’e sormuşlar:

“Sizin en samimi dostunuz ve en şiddetli düşmanınız kimdir?” Vatan şairi şu cevabı vermiş:

“İnsanın en samimi dostu ve en şiddetli düşmanı, yine kendisidir.”

...

TARİH DERSİ

Malazgirt Fatihî Alpaslan, Romen Diyojen’e sorar:

“Hiç tarih okur musun?”

Romen Diyojen, şaşırarak “hayır okumam; neden?” der. Sultan Alpaslan cevap verir:

“Çünkü tarih okumayan ve tarih bilmeyenlerin sonu sizin sonunuz gibi olur.”

...

NEREDEN

Osmanlı Devleti’nde soylu sınıfı diye ayrıcalıklı bir sınıf yoktu. Herkes soyuna göre değil, kabiliyetine göre yükselirdi. Bu sebepten, Osmanlı’da idarî kadroda kölelikten gelmiş pek çok yetenekli insan hizmet etmişti. Bunlardan birisi olan Anadolu Muhasebecisi Sarı Kâtip, bir gün Divan-ı Hümayun’dan çıktığı sırada, Yeniçeri Ocağı’nın rütbelilerinden birisi sordu:

“Sarı Kâtip, nereden geliyorsun?”

Sarı Kâtip bu soruya gülümseyerek şu cevabı verdi:

“Esir pazarından!..”

...

ALET İŞLER...

Hız. Ömer, Amr ibni Madi Kerb'ten ‘Samsame’ adını verdiği meşhur kılıcını istemiş. Amr da kılıcını Hız. Ömer'e yollamış. Kılıcı inceleyen Hız. Ömer, Amr'a yazdığı mektupta, kılıcının methettiğı kadar iyi olmadığı düşüncesini yazmış. Amr da Hız. Ömer'e yazdığı cevabında şöyle demiş:

“Ben Mü'minlerin Emiri'ne yalnız kılıcı gönderdim, onu kullanan bileğı değil.”

ZAMANLAMA

Sir Richard Tangye, çok yoğun bir tempoda yaşamaktadır ve insanlardan sık sık aynı soruyu duymaktadır:

“Bu kadar şeyi nasıl yapabildiniz?”

Tangye bu soruyu soranlara şöyle cevap verirmiş:

“Her şeyi, yapılması gereken zamanda yaptım.”

...

NEDEN OLMASIN?

Bernard Shaw, bilgeliğinin ve üretkenliğinin sırrını soran birisine şöyle bir formülle cevap verdi:

“Sen çevrende olup bitenleri görüp ‘neden’ diye soruyorsun. Bense, var olmamış şeyleri düşünüp ‘neden olmasın?’ diyorum.

...

MÜŞTERİ

Ercüment Ekrem Talu, bir lokantaya girer ve garsondan çorba ister. Çorbayı masaya getiren garsona bakar ve “ben bu çorbayı içemem” der.

Garson gider ve başka bir çorba getirir. Fakat yazar bu çorba için de aynı cevabı verince, lokantanın sahibi gelir ve:

“Bayım, afedersiniz” der, “çorbalarımız çok güzeldir; bir kaşık alsanız mutlaka beğeneceksiniz.”

Talu bu sefer de “belki gerçekten güzeldir ama ben içemem” diye cevap verince, lokanta sahibi, “peki niçin?” diye merakla sorar.

Ercüment Ekrem bu sorusuna sürpriz bir cevap verir:

“Çünkü kaşığım yok.”

...

CİMRİDEN BORÇ İSTEMEK

Said Hikmet, çok cimri olan bir arkadaşına bir gün şöyle der:

“Bugün param var, fakat yarın için senden biraz borç para istiyorum.”

Arkadaşı şaşırıp “bu ne tuhaf borç isteme böyle?” der.

Said Hikmet, hayret eden cimri arkadaşına gülerek şu cevabı verir:

“Ee, ne yapayım? Ne zaman borç istesem, ‘dün söyleseydin verirdim, bugün yok’ diyorsun. Ben de bugünden tedbirimi alayım dedim.”

NE GEREKİR?

İbnülemin Mahmut Kemal’e birisi gelir ve “Efendim siz çok hazırcevap birisiniz. Bunu bana da öğretir misiniz?” diye sorar.

İbnülemin, sakın olmaya çalışarak, “evlâdım bu bir yaratılış meselesidir, sonradan olacak bir şey değildir” dese de genç ısrar eder:

“Ama isterseniz öğretebilirsiniz” der, “meselâ, birisi şu an buraya gelip bana, ‘yahu sen ne lâf anlamaz bir adamsın’ dese ne söylemem gerekir?”

Üstat gence şu cevabı verir:

“Doğru söylüyorsunuz efendim, aynen öyledir, demen gerekir.”

...

BAŞARMIŞSIN!

Genç bir şair, şiirlerini Victor Hugo’ya okuduktan sonra:

“Üstad,” diye sormuş, “Şiirlerimi nasıl buldunuz?”

Victor Hugo kaşlarını kaldırmış ve kanaatini söylemiş:

“Vezinsiz, kafiyesiz ve manasız bir şey yazmak istemiş ve tam muvaffak olmuşsunuz, bravo doğrusu.”

...

MADALYANIN DEĞERİ

Bir gün Bismark, harpte yararlılık gösteren bir askere madalya takarken ona sormuş:

“Asker! Yüz altın mı istersin, yoksa bu madalyayı mı?”

Asker biraz düşünmüş ve sormuş:

“Madalyanın kıymeti nedir?”

Bismark, “maddi kıymeti aşağı yukarı üç altın” diye cevap vermiş.

Asker bunun üzerine şöyle demiş:

“Öyleyse 97 altın ve madalyayı isterim!”

...

TOK GÖZLÜ

Ünlü Yunan bilgisi Sokrates’in evine, bir gün çok sayıda misafir gelmiş. Yemeğe kalmaları gerekince, karısı Sokrates’i mutfağa çağırmış:

“Görüyorsun, çok az yemeğimiz var. Bunlar, konuklara yetmeyecek, acaba ne yapsak?”

Sokrates, düşünmüş, sonra şöyle demiş:

“Gelen misafirler tok gözlü, alçak gönüllü iseler yeter; fakat bunlar aç gözlü, kendini beğenmiş kimselerdense, ne yapsak yetişmez.”

YEĞENE KİTABE

Abdülhak Hamit’in bir yeğeni olmuş. Fakat iki ay sonra da vefat etmiş. Yeğenin annesi ölen bebeği için manzum bir mezar kitabesi yazması için Abdülhak Hamit’e ısrara başlamış. Sonunda bu ısrarlara karşı koyamayan şair, şöyle bir beyit yazıp vermiş:

“Azimet eyledi gitti beka beka diyerek,

Bıraktı dâr-ı fenayı kaka kaka diyerek.”

...

HAYATÎ MESELE

Romalıların Siraküza’yı kuşatması sırasında meşhur Arşimed de orada idi. Onca kuşatma kargaşası içinde Arşimed çizdiği bazı şekillerin önünde durmuş düşünüyordu. Onu bu halde gören Romalı bir asker ona doğru yürümeye başladı. Asker yaklaştığında onu farkeden Arşimed, askerın “Ne yapıyorsun?” sorusuna heyecanla şöyle karşılık verdi:

“Şekillerimi bozma!..”

...

İŞİN EHLİ

Sadi-i Şirazî anlatıyor. Bir adamın gözü ağrımış, o da tutmuş baytara gitmiş. Baytar da hayvanlara yaptığı ilaçtan adamın gözüne damlatmış. Ve adam da kör olmuş.

Adam koşup doktora şikayette bulunmuş. Doktor da ona şu cevabı vermiş:

“Gözün diyeti lâzım gelmez, sen insan gibi akıllı davransaydın baytara gitmezdin.”

...

VASİYET

Ağır bir hastayı ziyarete gelip, saatlerce oturan birisi, sonunda gitmeye karar verip hastaya sormuş:

“Birader bir vasiyetin var mı?”

Hasta zar zor konuşarak “evet” demiş.

Ziyarete gelen “nedir?” diye sorduğunda, hasta şu cevabı vermiş:

“Hasta ziyaretlerini kısa tut emi!..”

...

BERABERCE

Kadın, kocasına sevimli bir ses tonuyla şöyle demiş:

“Bey, şu sürmeden al da sürüneyim.”

Bu sürme pahalı olduğu için gramla satılıyormuş. Hanımının bu isteğine kocası şöyle cevap vermiş:

“Olur hanım! Alalım da beraber sürünelim.”

EN ÜSTÜN HEKİM

Konfüçyüs’e ülkesinde iyi hekim bulunup bulunmadığını sorduklarında, “Şu dağın ardındaki hekim, hastaları görür görmez sorunlarının ne olduğunu hemen anlar” demiş.

Soranlardan biri “bu durumda ülkenin en üstün hekimi odur” deyince, “Hayır” cevabını vermiş Konfüçyüs, “Ondan daha iyisi öbür dağın ardında oturur. O, verdiği ilaçlarla, en ağır hastaları yataktan kaldırır.”

“Öyleyse ülkenin en iyi hekimi o olmalıdır herhalde” diye sorulunca Konfüçyüs şöyle cevap vermiş:

“İki köy ötedeki hekim en üstünüdür. Çünkü o, insanlara hasta olmamanın yollarını gösterir.”

...

YOKUŞ MÖNÜSÜ

Merhum Yahya Kemal fazla kilolu olduğu için bir yokuşu çıkarken nefes nefese kalır. Ve kendini yol kenarında gördüğü sandalyeye zor atar. Fakat oturduğu sandalye bir lokantanın müşterileri için dışarıya koyduğu sandalyedir. Müşteri geldi zannıyla lokantadan bir garson neşeyle seslenir:

“Buyruun beyim ne alırsınız?”

Yahya Kemal tebessüm ederek cevap verir:

“Evlât, müsaade edersen biraz nefes alacağım.”

...

ROMANDAN ANLAMAK

Tanıdıklarından biri, yazdığı romanın müsveddelerini Neyzen Tevfik’e göstererek fikrini sorar. Neyzen beğenmediğini söyleyince, adam kabullenemez ve der:

“İyi ama; siz hiç roman yazmadınız ki!”

Neyzen Tevfik şu güzel ve yerinde cevabı verir:

“Ben yumurtanın tazesini bayatını iyi anlarım. Ama bugüne kadar hiç yumurtlamadım.”

...

SERGİ ZİYARETÇİLERİ

Bir ressam eserlerini sergiler. Açılışa onun yazar arkadaşı da gelir. Açılışa katılan ekabirden insanları görünce, ressam arkadaşına der ki:

“Kutlarım sergi açılışına bakanlar bile gelmiş.”

Eserlerinin hiç satılmadığından dertli ressam da şu karşılığı verir:

“Ne önemi var ki, bakanlar geleceğine, keşke biraz da alanlar gelseydi!”

İYİLİK

Hz. Hüseyin bir adamın kendisi hakkında hoşlanmadığı şeyler konuştuğunu öğrenir. Bunun üzerine, içi taze hurmalarla dolu bir tepsi hazırlayıp adamın evine gelir ve kapıyı çalar.

Kapıyı açan adam, Hz. Hüseyin’i bir tepsi taze hurma ile karşısında görünce hayret eder. “Ey Peygamber torunu! Bu nedir?” diye sorar.

Hz. Hüseyin de şöyle der:

“Bunu al, sana getirdim. Hakkımda kötü konuşarak iyiliklerini bana hediye ettiğini öğrendim; ben de yaptığın iyilik karşılıksız kalmasın diye sana bunları getirdim.”

...

İKİ SORU

Biri Thales’e sorar:

“Sana göre dünyada en devamlı olan şey nedir?”

“Ümit...” diye cevap verir düşünür, “çünkü bizi en son bırakan budur.”

“Peki, öyleyse en kolay olan şey nedir?” diye sorulunca, şöyle karşılık verir:

“Başkasına nasihat vermek.”

...

NEDEN SUSUYORSUN?

Sokrates, Kıbrıs Kralı Nikokreon’un sofrasındaymış, hiç konuşmadan oturuyormuş.

“Neden böyle sessizce oturuyorsun?” diye sorduklarında şöyle demiş filozof:

“Burası benim söyleyeceklerimin yeri değil; burada söylenmesi gerekenleri de ben bilmiyorum; o yüzden susuyorum.”

...

AĞARAN SAÇLAR

Mesleğine vakıf bir hekime İbn Sînâ, “Saçımın ağarması nedendir?” diye sorar.

Hekim de “balgam’dandır” diye cevap verir.

Bunun üzerine İbn Sînâ o hekime der ki:

“Sözünde hata ettin. Balgamdan değil, belki ‘gam’dandır.”

KE-KE-ME

Kekeme bir bilim adamına, ukalâ bir genç şöyle der:

“Kekemeliğin hayatınızı zorlaştırıp zorlaştırmadığını merak ediyorum.”

Bilgin, “Hayır” der, “düşünmeme yardım ettiği gibi, küstahça sorular sormamı da engeller...”

...

APAÇIK CEVAPLAR

Birkaç meraklı, bilgisiyle meşhur olan bir bilgeye sormak üzere bazı sorular hazırlamışlar.

Sorularını sırasıyla sormuşlar ve bilge de cevaplamış:

“En akıllı kişi kimdir?”

“Her zaman başkalarından öğrenecek şeyler bulan kişidir.”

“En güçlü kişi kimdir?”

“Öfkesine hâkim olan kişidir.”

“En zengin kişi kimdir?”

“Elindeki hazinenin, yani yaşadığı günün ve saatinin kıymetini bilen kişidir.”

“Saygıya kim daha lâyıktır?”

“Kendisine ve dostlarına saygı gösteren kişi.”

Bu cevaplar üzerine birisi dayanamayıp atıldı:

“Ama efendim, bu söyledikleriniz o kadar açık ve belli şeyler ki!..”

Bilge bunu da şöyle cevapladı:

“Zaten çok açık olduklarından, insanoğlu onları bu kadar çabuk unutabiliyor.”

...

GERÇEK YOL

Diyojen’e, “insanların hep öne geçme gayretini” sormuşlar.

Şöyle karşılık vermiş:

“Birtakım ehemmiyetsiz şeylerde, insanların, birbirlerinin önüne geçmeye çalıştıkları görülüyor; fakat fazilet yolunda öne geçmeye gayret eden hiç görülüyor.”

SAMİMİYET

Bir İslâm büyüğüne sormuşlar:

“Sizin nasihatınızı dinlerken kendimizi tutamıyor ağlıyoruz; ama bazen resmî görevlileri dinlerken, bir türlü gelmiyor içimizden.”

İslâm büyüğü şu hikmetli karşılığı vermiş:

“Ücretle ağlayan kadınlar, kimseyi ağlatamazlar. Ama kendi çocuğu için gözyaşı döken bir ana, herkesi ağlatabilir!”

...

ŞÜKÜR NEYMİŞ?

Cüneyd-i Bağdadi henüz çocukken birisi ona sorar:

“Şükür hakkında ne biliyorsun?”

Küçük çocuk Cüneyd der ki:

“Şükür odur ki, Allah’ın sana verdiği nimetlerle, günah ve kötülük yolunda kuvvet kazanmayasın!”

...

BÖCEK

Ebu’l Haccac Aksuri’ye:

“Maneviyatta rehberin kim?” diye sorduklarında:

“Bir böcek,” dedi.

Alay ediyor sandılar. Şöyle izah etti:

“Dışarıda gezerken, fener direğine çıkmak isteyen küçük bir böcek gördüm. Kaygan olduğu için yarı yoldan düşüyor, fakat hiç yılmıyordu. Yüzlerce defa aynı hareketi tekrarladı. Onu o halde bırakıp mescide gittim. Çıktığımda bir de ne göreyim, direğe tırmanmış, fenerin yanında duruyor. O hayvan engellerden yılmama ve sebat etme konusunda rehberim oldu.”

...

NE DEĞİŞİR?

“Ben ateistim” diyen birisine Mustafa Kutlu şu cevabı vermiş:

“İnsan ateist olunca, elmanın tadı değişiyor mu?”

DÜNYADAKİ İŞLER

Bir İslâm büyüğüne sormuşlar:

“Sıratı nasıl geçilir?”

Şöyle cevap vermiş:

“Sıratı, dünyada yapılan güzel işler ile geçilir.”

...

HAYATIN ANLAMI

Hız. Mevlana'ya hayatın anlamını sormuşlar, şöyle cevap vermiş:

“Hayatın anlamını arıyorsanız, bunu bulmanın iki yolu vardır. Biri, kitapları okumaktan geçer, diğeri sevgiden.”

...

EN ZOR ŞEY

Bir filozofa, “Dünyada en zor şey nedir?” diye sormuşlar.

“Sözdür” diye cevap vermiş filozof.

“Neden?” diye sorduklarında şunu demiş:

“Çünkü anlamak da zordur, anlatmak da.”

...

KAŞIMAK

Birisi İmam Şabi'ye:

“İhramlıyken kişi bedenini kaşıyabilir mi?” diye sordular. “Evet “ cevabını alınca:

“Peki ne kadar?” dediler.

İmam Şabi bu anlamsız soruya aynı tarzda cevap verdi:

“Kemiklerin gözükeneye kadar!”

...

MİDE İÇİN GÖZ MERHEMİ

Adamın biri müthiş mide sancıları çekiyormuş. Doktora gitmiş. Doktor ona sormuş:

“Peki, sabah ve öğlen ne yedin?”

“Bakmadım ki, önüme ne koydularsa yedim!..”

“Al sana göz merhemi; iyice sür!”

“Ne ilgisi var göz merheminin mide sancısı ile doktor bey?!”

“Bir dahaki sefere bak, önüne ne koydular gör, ondan sonra ye! Her şeyi abur cubur yersen, mide ağrıları çekersin elbette!”

ÜÇ SAYGI

Faleroslu Demetrios, gençlerle sohbet ediyordu. Ona saygı hakkında sorduklarında şu önemli cevabı verdi:

“Şu üç halde mutlaka saygılı olunuz: Kendi evinizdeyken, ailenize; sokaktayken, gelip geçenlere; yalnızken, kendinize.”

...

ALET

Ünlü ressam Orten’e sordular:

“Renklerinizi nasıl karıştırıyorsunuz?”

O da kısaca şu cevabı verdi:

“Beynimle.”

...

EN İYİ ŞEY

Diyojen’e sorarlar:

“Yeryüzünde en iyi şey nedir?”

O da her zamanki gibi lâfı dolandırmadan cevabını verir:

“Hür olmak.”

...

EBHERÎ VE FELSEFE

Kaf Suresi’nin altıncı ayetinin tefsirini yaparken Esirüddin Ebherî, Batlamyus’un astronomi kitabını okutuyordu.

Bunu okutmasını hoş görmeyen birisi, “Müslüman çocuklarına böyle ne okutuyorsun?” diye sorunca, Esirüddin Ebherî şu karşılığı verdi:

“Meali, ‘Yerleri, gökleri, yıldızları, bitkileri ne güzel yarattığımızı görmüyorlar mı!’ olan, Kaf Suresi’nin altıncı ayetini tefsir ediyorum.”

GÖRDÜĞÜNÜ BİLMEK, BİLDİĞİNİ GÖRMEK

Devrinin önde gelen mutasavvıflarından Ebû Saîd Ebu’l-Hayr ile İbni Sînâ, bir eve çekilerek üç gün ilmî konuları tartışılar.

Toplantıdan çıkan Ebû Saîd’e, “İbni Sînâ’yı nasıl buldunuz?” diye sorulunca şu cevabı verir:

“Benim keşf ve ilhamla gördüğümü, o biliyor.”

Daha sonra aynı soru İbni Sînâ’ya sorulunca o da şöyle demiştir:

“Benim bildiğimi, o görüyor.”

...

KEMİKLER KRALI

Büyük İskender, Diyojen’i, üst üste yığılmış insan kemikleri arasında bir şey ararken görür. “Ne arıyorsun?” diye sorar.

“Babanızın kemiklerini” diye cevaplar Diyojen, “Ama hangisinin kölelere, hangisinin babanıza ait olduğunu bir türlü ayırt edemiyorum.”

...

ÖNYARGI

Bir tanıdığı hakkında Anaksagoras’a, “O kendisinin hiçbir önyargısı olmadığını söyleyip duruyor, siz ne dersiniz?” diye sorduklarında, tebessüm ederek şu cevabı vermiş:

“Halbuki bu iddiası bile çok büyük bir önyargıdır.”

ZAMAN GEÇTİ Mİ!..

Ünlü bilgin Amir bin Abdülkays'a bir gün birisi gelir. Asıl niyeti eğlenip, hoş vakit geçirmektir. Onun yanlış maksadını anlayan bilgin, “Güneşi durdur” der. Adam şaşırır. Sonra bilgin şöyle devam eder:

“Güneşi durdur ki seninle birkaç dakika çene çalayım. Zaman çok önemli. Zaman geçti mi bir daha geri getiremeyiz. Bu hiçbir şeyle karşılanamayacak bir zarardır. Çünkü her zamanın kendine mahsus bir işi vardır.”

YEMEK YEMEK NE İÇİNDİR?

Erdeşir adında bir zat Arap hekimlerinden birisine yemek yemekle ilgili olarak:

"Efendim bir günde ne kadar yemek yemek gereklidir," diye sorunca, hekim:

"Yüz dirhem kâfidir," diyerek cevap verir.

Erdeşir:

"İyi de efendim, bu kadarı insana nasıl kuvvet verir ki!?" deyince hekim:

"Bu kadar yemek seni sırtında taşır ki, bu da senin yaşaman için gerekli olanıdır. Ancak bundan fazlasını yersen, bu sefer sen onu sırtında taşımış olursun," demiş ve eklemiş: "Ey yemek yeme adabını bilmeyen kişi! Bilesin ki yemek; yaşamak ve Allah'ın nimetlerini şükür ile anmak içindir. Oysa sen yaşamayı, yemek içindir diye düşünüyorsun."

HAYVANLARDAN EN ŞİDDETLİSİ

Diyojen'e, gelerek "Hayvanlardan en zararlısı hangisidir?" diye sorarlar. O da şöyle cevap verir:

"Vahşi hayvanlardan daha zararlısı, insanın gıyabında konuşanlar; ehli hayvanlardan daha zararlısı ise, dalkavuklardır."

GERÇEK MUTLULUK

M.Ö. III. asırda yaşamış olan filozof Menedem'e, sohbet esnasında birisi, "İnsanın istediğini elde etmesi büyük bir saadettir" demiş.

Filozof bu söze şöyle karşılık vermiş:

"İnsanın elindekilerin değerini bilmesi daha büyük bir saadettir."

BESTE NASIL YAPILIR?

Bir genç, Mozart'a gelerek, bir senfoninin nasıl besteleneceğini sorar. Mozart, gence:

"Daha çok gençsiniz, neden daha küçük bestelerle başlamıyorsunuz?" der.

Genç itiraz ederek: "Fakat üstat, siz senfonilerinizi on yaşındayken yazdığınızı söylememiş miydiniz?"

Bu tepkiye Mozart sakın bir sesle şu cevabı verir:

"Evet, çok doğru söylüyorsunuz. Ama ben hiçbir zaman 'nasıl' diye sormadım."

...

PERİŞANLIĞIN SEBEBİ

Zavallı adamın biri üstü başı yırtılmış ve vücudu yer yer zedelenmiş olarak hastaneye kaldırılır. Hemşire acıyarak adama sorar:

"Evli misiniz?"

Adam zorla cevap verir:

“Hayır efendim, ondan değil; bir otomobilin altında kaldım...”

...

EBEDÎ HASTALIK

Hız. İsa (as) bir gün bir hastaya rast geldi. Hasta adam hem felçli, hem cüzzamlı, hem de alaca hastalığından ısırap çekiyordu ve üstelik gözleri de görmüyordu. Buna rağmen adam hiçbir şikayet etmeden, “Allah’a hamd olsun. Rabbim birçok insanın uğradığı dertlerden beni kurtardı” diye şükretmekte idi.

Hız. İsa (as) sordu: “Nedir o dertler?”

Adam şu güzel cevabı verdi:

“Yâ İsa, neler olacak... Allah’ı tanımamak, Ona inanmamak. Rabbime şükür olsun ki, beni zâtını tanımama bilgisizliğinden kurtarıp, marifet kaftanıyla şereflendirdi.”

...

SADECE SES

Diyohen’e, sürekli faziletten, dürüstlükten dem vurup gereği gibi yaşamayanlar hakkında ne düşündüğünü sordular.

Bu soruya şöyle cevap verdi:

“Onlar, çok güzel sesler çıkardıkları halde, hiçbir şey hissetmeyen musiki aletlerine benzerler...”

KORKULU RÜYA

Birisi gördüğü korkulu rüyadan çok ürkmüş. Diyohen’e bundan bahsetmiş.

Diyohen de adama dikkatle bakarak:

“Size hayret ediyorum” demiş. “Uyanık iken adım başı gördüğünüz kötü şeylere aldırış etmediğiniz halde, uykuda gördüğünüz hayali şeylerden korkuyorsunuz.”

...

GERÇEK SEYAHAT

Birisi Anaksagoras’a, “Seyahat etmek, bulunduğunuz yerden başka bir yere gitmek midir?” diye sormuş.

Filozof şöyle cevap vermiş:

“Asıl seyahat etmek, bir fikirden başka bir fikre gitmek, düşüncelerde dolaşmak, düşüncelerinizi geliştirmek, önyargılarınızdan kurtulmaktır.”

...

ÖRNEK

Bir gün İbn Sina, bir münazara sırasında Ebu Said Ebu’l-Hayr’a: “Allah kainatın neresinde?” diye bir soru sorar.

Ebu Said bu soruya, Allah’ın mekandan münezzeh oluşuna bir misal olarak şu cevabı verdi:

“Ey İbn Sina! Sen hekimsin. Ruhun vücudun neresinde olduğunu söyle, ben de sana Allah’ın kainatın neresinde olduğunu söyleyeyim.”

...

BEYİN FARKI

Bir profesör ders esnasında erkek beyninin kadın beyninden aşağı yukarı yüz gram daha ağır olduğunu açıkladıktan sonra, öğrencilerine bu farkın ne anlama geldiğini sordu.

Doktor adayları arasındaki bir öğrenci, gülerek şu cevabı verdi:

“Beyinler arasındaki farkta esas olan miktar değil, kalite farkıdır hocam.”

DOĞU BATI ARASI

Hz . Ali’ye doğuyla batı arasındaki mesafenin ne kadar olduğunu sordular.

Bu soruya şöyle cevap verdi:

“Güneşin bir günlük yolculuğu kadar.”

...

ŞU GARİP İNSANLAR

Sade bir yaşam sürmeyi, toplumun kötülüklerinden ve nahoş hallerinden kaçmayı kendine düstur edinmiş olan Eflatun’a şunu sormuşlar:

“İnsanoğlunun sizi en çok şaşırtan davranışları nelerdir?”

Eflatun içini çekip tebessüm ederek cevap vermiş:

Çocukluktan sıkılırlar ve büyümek için acele ederler; ne ki sonra da çocukluklarını özlerler.

Para kazanmak için sağlıklarını yitirirler; ama sağlıklarını geri almak için de paralarını harcarlar.

...

ÇIKARMA

Bir cimrinin elindeki yağ çanağına sinek düşer. Cimri sineği çıkarmak için uğraşırken onu gören birisi sorar: “Ne yapıyorsun?” Cimri: “Yağdan sineği çıkarmaya çalışıyorum” der.

Adam gülerek der: “Demek ki sen mesleği değiştirmişsin.”

Cimri, “Bu ne demek oluyor?” diye sorar.

Adam, “Öyle öyle” der, “eskiden sinekten yağ çıkarırdın, şimdi yağdan sinek çıkarıyorsun.”

...

HADDİNİ BİLMEK

Atinalı Solon’a sormuşlar:

“Senin bilginin diğer insanların sahip olduğu bilgilere üstünlüğü nedir?”

O da soru soranı şaşırtan şu cevabı vermiş:

“Sahip olduğum bilginin çok az olduğunu bilmemdir.”

MEZİYET

Yunan-Pers savaşları sonunda, Pers (İran) askerleri esir edilip Atina meydanında satılığa çıkarılmışlar. Esir askerlerin üzerindeki göz kamaştırıcı elbiseler çabucak satılmış, fakat esir askerlere alıcı çıkmamış. Birisi orada bulunan Diyojen’e bunun sebebini sorduğunda, düşünceli düşünceli şu cevabı vermiş:

“İnsan ne garip mahluk! Arızî meziyetler üzerinden sökülüp atılınca, kendisi beş para bile etmiyor.”

...

DİŞİ ASLAN

Hayvanlar bir gün, “Kim daha çok yavru doğurabilir?” diye tartışmaya başladılar. Hep birlikte dişi aslana gidip sorarlar:

“Sen kaç yavru doğurabiliyorsun?”

“Bir” diye cevaplar dişi aslan. “Fakat ben aslan doğururum.”

...

ÖĞRENMEK İSTEYEN

Epiktetos’a sorarlar: “Bilgili olmak isteyen ve bunun için çalışan bir kişinin ilk işi ne olmalıdır?”

Epiktetos şöyle cevaplar: “Kendini beğenmişlik ve bencillikten kurtulmak.”

“Neden?” diye açıklama isteyince şunu der: “Çünkü böyle yapmayan, ona öğretilcek şeyleri daha önceden bildiğini iddia etmiş olur, böyle düşünen bir şey öğrenemez.”

...

YAZIK

Kötü bir adama acıdığı için kendisini kınayanlara Aristo, şu cevabı vermiş:

“Ona ahlaksız olduğu için değil, insan olduğu için acıyorum.”

NASİHAT

Nasreddin hocaya demişler:

“Kadınlara nasihat et.”

O da şöyle cevap vermiş:

“Kadınlar kocalarının nasihatini dinlesinler.”

...

ESİRİMİN ESİRİ

İnsanlar, İskender geliyor diye koşuşuyorken, Diyojen yerinden kımıldamadı bile. “Sen ne yapıyorsun, gelenin kim olduğunu bilmiyor musun?” diye onu tartakladılar. İskender, “Durun, dokunmayın!..” dedi. Sonra da, “Görmüyor musun? İskender geliyor, diye insanlar yerlere kapanıyorlar. Sen İskender’i tanımıyor musun?” dedi.

Diyojen: “Tanıyorum. İyi tanıyorum ve sizi de iyi biliyorum” diye cevap verdi.

İskender: “O halde söyle! Kimim, ben?”

Diyojen: “Esirimin esirisin” dedi.

İskender sarsıldı. Yerinde duramadı ve atından indi. “Ne demek bu?” dedi.

Diyojen: “Sen, dünyayı ele geçirmek için savaşıp insan öldürüyorsun. Dünya da benim esirim, kölem. Sen de benim köleme köle olmuşsun. Kim kime ayağa kalkacak?”

...

TOPLULUK İÇİNDE

Hız. Ali'ye, bir arkadaşı, bir topluluk içinde, "bir kusurun var söyleyeyim mi?" demiş.

Hız. Ali, "hayır burada söyleme," cevabını vermiş. Dışarı çıktıklarında, söyleyeceğini söyleyen arkadaşına, Hız. Ali, "Allah razı olsun, kendimi düzeltmeye çalışayım" demiş.

Bunun üzerine arkadaş, "İçeride aynı şeyi söyleyecektim, neden istemedin?" diye sorunca, Hız. Ali (kv) şu anlamlı karşılığı vermiş:

"Olaki topluluk içinde nefsim'e ağır gelir ve nefsimi müdafaa edebilirdim."

...

MUSİKİ ÖĞRENMEK İÇİN NE KADAR ZAMAN GEREKLİ?

Dede Efendiye bir sohbet sırasında, "Musiki öğrenmek için ne kadar zaman gerekir?" diye sormuşlar.

Düşünmüş ve şu cevabı vermiş:

"Musiki öyle bir denizdir ki, ben paçalarımı sıvadım ama hala içine giremedim."

İNSAN OLABİLMEK

Bir bilgeye, "Nasıl insan oluruz?" diye sormuşlar.

"İki adım atmakla" diye cevap vermiş bilge:

"Önce sana kötülük yapanlara kötülük düşünmemen gelir; insanlığa attığın ilk adım budur... Sana kötülük yapanlara iyilik yapabildiğin an ise, ikinci büyük adımı atar ve hakiki insan olmaya başlarsın."

...

KRAL İÇİN

Öklid, yalnız matematik dünyasının değil, matematikle yakından ilgilenen hemen herkesin gözünde özenilen bir örnekti. Öklid, M.Ö. 300 yıllarında yazdığı 13 ciltlik eseriyle meşhurdur. İskenderiye Kraliyet Enstitüsü'nde dönemin en saygın öğretmenidir.

O zamanki Kral I. Ptolemy, okumakta güçlük çektiği Elementler'in yazarı Öklid'e, "Geometriyi kestirmeden öğrenmenin yolu yok mu?" diye sorduğunda, Öklid şu cevabı verir:

"Kusura bakmayın, ama geometriye giden bir kral yolu yoktur."

...

BEBEK GİBİ

Yahya bin Muaz'a "İnsan nasıl ihlâslı olur?" diye sormuşlar. O da şöyle bir cevap vermiş:

"Ahlâkı bir bebeğin ahlâkı gibi tertemiz olduğu zaman" demiş ve eklemiş: "Bebek, ne övenlere aldırır, ne de yerenlere; kendi derdindedir. İnsanın da maksadı sadece Allah'ın rızası olunca. İnsanlara değil, kendini Allah'a beğendirmeye çalışınca ihlâslı olur."

...

DÜNYA HAYATI

Sartre, arkadaşı Michel Cotat'a, hayat hakkında konuştukları bir sırada şöyle demiş:

"İstediğim her şeye ulaştım, ve aynı zamanda bunun önemli olmadığını da gördüm."

ASIL ÖNEMLİ OLAN

Mısır Valisi Hayyam, Ömer bin Abdülaziz'e mektup yazdı ve şöyle dedi:

"İnsanlar Müslüman oldu, bu yüzden cizye hasılatı azaldı."

Ömer bin Abdülaziz, ona verdiği cevabında asıl önemli olanı şu güzel cevabıyla hatırlattı:

"Allah (cc), Hz. Muhammed'i (asm) cizyeci değil, hidayete erdirici olarak gönderdi."

...

TEMİN

Fransız kralının emriyle Voltaire, zindana hapsedilmişti.

Bir müddet sonra sahneye konan Voltaire’in trajedisi Oedipus kralın o kadar hoşuna gitti ki yazarı hapisten çıkarttı.

Voltaire teşekkür için kralın huzuruna çıkınca kral ona, “Sözlerinize dikkat ederseniz size çok şey temin ederim” dedi.

Voltaire ise şu cevabı verdi: “Size çok müteşekkirim ama bana ne olur mekân temin etmemenizi rica edeceğim.”

...

DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

İyaz bin Muaviye’ye:

“Fazla konuşmaktan başka hiç kusurun yoktur” dediler.

Bunun üzerine o da:

“Peki, benden duyduklarınız doğru mu, yoksa yanlış mı?” diye sordu.

“Hayır, hepsi doğrudur” dediler.

İyaz bu sefer asıl cevabını verdi:

“Öyleyse, fazla hayır işlemek de hayırdır.”

...

İHTİYACI OLAN BULUR

Başka ülkelerden hat sanatı temsilcileri, Hattat Hamit Bey’i 1978 yılında ziyaret ettiklerinde, aralarından bir temsilci şöyle bir ricada bulundu:

“Hocam, size bizim memlekette hocalık yapmayı teklif ediyoruz.”

Hattat Hamit Bey bu teklife şu cevabı verdi:

“İhtiyaç sahibi ihtiyacını arar, bulur. Osmanlılar bu sanatı burada öğrettiler.”

HAYAT ÇİRKİN Mİ, GÜZEL Mİ?

Kenan Rıfai’nin, bir talebesi sıkıntılı bir hal ile: “Hayat bir işkence” demesi üzerine, “Niçin? Bilakis, hayat pek güzel şeydir. İnsanlara verilmiş en büyük nimettir” dedi.

Fakat, fikrini değiştirmeyen talebesi tekrar şöyle dedi: “Fakat herkes hayatından şikayetçi...” Kenan Rıfai Hazretleri onun bu sözüne şöyle cevap verdi:

“Allah’la olmayanlar için bu doğrudur. Fakat kalbinde o zevki taşıyanlar için hayattan güzel hiçbir şey yoktur.”

...

AHLÂK

Kıskanç bir kimse, geçmiş ediplerden Ahnef’e şöyle demiş:

“Senin soyunda şereflielik, yüzünde güzellik, yaratılışında düzgünlük yokken, toplumun ileri gelenlerinden olmana sebep nedir?”

Bu küstah adama Ahnef şöyle cevap vermiş:

“Benim şerefli oluşuma sebep, sendeki ahlâkın bende bulunmamasıdır. Senin o ahlâktan mahrum oluşun ise, bu söylediğin abuk sabuk sözlerden bellidir.”

...

YAZIK OLAN

Bilge bir doktora sormuşlar: “Bu dünyada en çok telef olan şey nedir?”

Düşünmüş ve şöyle cevap vermiş:

“Kuru toprağa ekilen tohum; bitkinin yeşermesine elverişli olmayan yerde ekilen tohum; güneşin aydınlığına rağmen yakılan lamba, gözleri görmeyen şahsa verilen güzel şey, teşekkür etmesini bilmeyenlere yapılan iyilik ve ihsandır.”

...

İYİ ADAM

Alman imparatoru büyük Frederick, kendisinden iş isteyen birine sormuş:

“Sen nerelisin bakalım?”

“Berlinliyim haşmetpenah.”

İmparator gülümsemiş: “Berlin’den iyi adam çıkmaz.” derler demiş.

“Haklısınız haşmetpenah. Yalnız iki istisnası var.”

“Kimdir bunlar?”

“Zâtınız ve öteki bendeniz.”

NE ZAMAN?

Ne konuştuğunu bilmeyen ve insanları kıran bir adam, bir hikmet ehline sorar:

“Ne zaman konuşayım?”

Şu cevabı alır:

“Susmak istediğin zaman.”

Tekrar sorar:

“Peki, ne zaman susayım?”

O zaman da şu karşılığı alır:

“Konuşmak istediğin zaman.”

...

BİR HADİSİ YAŞAMAK

Ebu Hafs-ı Haddad’a, “Niçin çok fazla hadis dinlemiyorsun?” diye sordular.

Dedi ki:

“Otuz yıl önce bir hadis işitmiştim; kafam hâlâ o hadisle meşgul...”

‘İnsanın Müslümanlığının, güzelliği, faydasız sözler söylememektir.’

İşte bu hadisin anlamı beni otuz yıldır meşgul ediyor.”

...

ŞEFKAT YARIŞI

Motosikletçi Kenan Sofuoğlu, şampiyonluk yarışından bir gün önce annesini telefonla aramış: “Anne, yarışımız için dua et” demiş.

Anne yüreği bu ya, oğlundan başka ne düşünecek. Şöyle demiş annesi:

“Aman oğlum yavaş git!..”

Kenan Sofuoğlu biraz şaşırılmış ve annesinin tebessüm ettiren sözüne şu karşılığı vermiş:

“Anne; yavaş gitsem nasıl kazanayım!”

...

HİÇ ÜZÜLMEMEK

Sokrates’e “İnsan hayatını hiç üzülmenden nasıl geçirebilir?” diye sorulduğunda şu cevabı verir:

“Bu imkânsızdır. Çünkü bir evde veya şehirde yaşayıp insanlarla görüşen birisinin üzülmemesi mümkün değildir.”

DENGELİ ARZULAR

Bir adam Diyojen’i uzaktan seyrediyordu. Sonra yanına gelerek şöyle sordu:

“Sen insanlardan farklısın; neden böyle oldun?”

Diyojen bu adama bakarak dedi ki:

“Bir zamanlar ben sizlere benziyordum. Ama korkarım ki, sizlerin bana benzeyeceğiniz bir zaman hiç gelmeyecek” ve insanların çok düştükleri bir hataya dikkat çekerek sözünü şöyle tamamladı “dengesiz arzular, insanları perişan eden felaketlerin kaynağıdır.”

...

TOPRAK GİBİ

Hz. Ali’ye (r.a) sordular:

“Tevazu nedir?”

Şöyle buyurdu:

‘Tevazu, toprak ile bir olmaktır. Bir insan, ne kadar şerefli makamlara geçerse geçsin, aslının toprak olduğunu ve bir gün yine toprağa karışacağını unutmamalıdır.’

...

KİM BİLİR!..

Ünlü düşünür Voltaire bir gün bir kişiyi uzun uzun metheder. Orada bulunanlardan biri:

“Üstad, siz onu methediyorsunuz ama, o her yerde sizin aleyhinizde bulunuyor” der.

Voltaire durur ve şöyle cevap verir:

“Belki ikimiz de yanılıyoruzdur.”

...

HANGİ YÜZLE?

Şair Eşref, kaymakamlık yaptığı sıralarda, İzmir valisi Kamil Paşa'nın direktiflerine uymaz, kendi istediği gibi hareket edermiş. Bir gün Eşref, Paşa'nın huzuruna çıkmış.

Paşa, Eşrefi epeyce paylamış ve “Hangi yüzle benim karşıma çıkıyorsun, Eşref!..” deyince, Şair Eşref hiç sükunetini bozmadan kendinden emin cevap vermiş:

“Hangi yüzle olacak paşam? Yarın Allah'ın huzuruna çıkacağım yüzle.”

İKİ GÖZ

Paşalardan birisi, Fuat Paşa'yı hiç çekemez. Fırsat buldukça aleyhinde konuşurmuş.

Bir gün huzura çıkarak Sultan Abdülaziz'e Fuat Paşa'yı bir hayli çekiştirir. Sultan Abdülaziz bir süre sonra, Fuat Paşa'ya bu söylenenleri sormuş. Fuat Paşa şu cevabı verir:

“Sultanımız, Allah herkese iki göz vermiştir. Biri iyiliği, diğeri de kötülüğü görmek içindir. Bu insanın da iyiliği görmeye yarayan gözü kapalı olduğu için, kendisi tek gözüyle hep kötülüğü görüyor.”

***

KAYBETMEK!..

Prusya kralı II. Frederich, arabayla bir yere giderken, arabacı atları dizginleyemez ve dengesini kaybedip arabayı devirmiş.

Zar zor arabadan çıkan kral hiddetle:

“Ne yaptın be adam?” diye çıkışınca, arabacı mahcup bir ifadeyle:

“Affedersiniz efendim. Sizin hiç savaş kaybettiğiniz oluyor mu?” deyince, II. Frederich, arabacının perişan haline acıyıp gönlünü almış.

***

EKMENİN ÇEŞİTLERİ

Bir hoca camide vaaz ediyormuş:

“Dünyada ne ekersen, ahirette onu biçersin” diye anlatırken, cemaat arasında saf bir adam izin alıp sormuş:

“Hocam, ben ne ekmesini bilirim, ne de biçmesini. Ya benim hâlim ne olacak?”

Hoca kürsüde doğrularak şöyle demiş:

“Hak Teâlâ Kerim’dir kardeşim, sen de başka bir tezgâh aç, sanat tarlasına ek.”

HAYAT DÜSTURU

Bir gün Peygamber Efendimizin yanına bir sahabesi gelerek şöyle sordu:

“Yâ Rasulallah! İslâm hakkında bana öyle bir söz söyle ki, onu senden sonra hiç kimseye sormayayım.”

Her konuda en mükemmel rehber olan Efendimiz (a.s.m.) o sahabesine şu kısa ve öz hayat düsturunu beyan buyurdu:

“Allah’a inandım de, sonra da dosdoğru ol.”

(Müslim, I, 65)

***

BU KADAR HAYIR NİÇİN?

İmamı Rabbanî Hazretleri vefatına yakın çok sadaka verip, büyük hayırlar yapıyordu.

Yakınlarından biri bu sadaka ve hayrat çokluğunu görünce merak edip sordu:

“Bütün bu yaptığınız hayırlar, belaların giderilmesi için midir?”

İmam-ı Rabbanî bu soruya şu güzelim cevabı verdi:

“Hayır. Dosta kavuşmak şevkiyle bunları yapıyoruz.”

***

SAÇINIZ NASIL KESİLSİN?

Çalçene bir berber, Arkhelaos’u sandalyeye oturtup sormuş:

“Saçınızın nasıl kesilmesini istersiniz?”

Çok konuşan bu berbere, Arkhelaos tek kelimeyle cevap vermiş:

“Sessizce.”

***

YERİM!..

Kamil isminde bir kardeşimizin işyerinden bir arkadaşı, kiloları sebebiyle rejime girmiş. Fakat rejim bunu pek zorlamış. Açlık krizine girip ne bulursa götürdüğü bir yemek sırasında, Kamil, arkadaşına “o çok karbonhidratlı” demiş, “yeme sakın.”

Rejimzede arkadaşın gözü dönmüş vaziyette, “yerim ben o karbonhidratı” demiş ve kaptığı gibi götürmüş tatlıyı.

DOST

İranlı bir şair şöyle yazar:

“Dostunu düşünenler hep yanar”

Hız. Mevlana da ona cevaben şöyle yazar:

“Dostunu düşünmeyen neye yarar.”

...

KİMİN İŞİ?

Günlerden bir gün Cafer-i Sadık Hazretlerine birisi, “Neden gece gündüz çalışıp durmaktasın?” diye sordu.

Bu soruya karşı Cafer-i Sadık Hazretleri şöyle cevap verdi:

“Baktım ki, benim işimi kimse benim gibi yapamıyor, kendi işimi kendim yapmaya karar verdim ve tembelliği bıraktım.”

...

KABAHAT KİMDE?

Eski Türk hakanlarından Tekiş, hizmetçilerinden birine bir sır söylemişti. Aradan çok geçmeden bu sır, ülkenin her yerinde duyulmuş. Hakan Tekiş, hiddetlenerek hizmetçinin boynunu vurdurmak istemiş.

Ancak, yakınlarından biri soğukkanlılıkla şöyle demiş:

“Efendim, sırrınızı bir başkasına söylemekle ilk kabahati siz işlemiş oldunuz. Şu hale göre, ona vereceğiniz cezayı önce kendiniz için uygulamalısınız.”

...

DELİLERDEN KORKULUR MU?

Türkiye’de modern psikiyatrinin kurucusu Ord. Prof. Dr. Mazhar Osman’a, “Delilerden korkar mısınız?” diye sormuşlar.

Bu soruya şu beklenmedik cevabı vermiş:

“Ben asıl akıllı geçinenlerden korkarım. Hele psikopatlardan çok çekinirim. Çünkü vefasızdırlar. Dostluklarına güvenilmez. Kendilerini dev aynasında görürler. Başkalarını insafsızca eleştirip küçültmeye çalışırlar. Bu suretle büyüdüklerini sanırlar. Tek amaçları kısa zamanda şöhretin yolunu bulmaktır. Şeytanî zekâlarıyla her yola başvurlar.”

KALPLERDEKİ MEDENİYET

Süleymaniye Camii'nin inşası tamamlanıp da ibadete açılacağı zaman, Kanunî Sultan Süleyman, "Cami-i şerifi ibadete açma şerefi, onu böylesine muazzam ve muhteşem bir şekilde bina ve inşa eyleyen mimar başımız Sinan'a aittir." dedi.

Mimar Sinan ise o an Hattat Karahisarî'nin fedakârlığını düşündü ve gerçek bir sanatkar olduğunu gösteren tevazu ve fedakârlıkla, sultanın sözlerine şöyle karşılık verdi:

"Hünkârım, Hattat Karahisarî, bu cami-i şerifi hatlarıyla tezyin ederken gözlerini feda etti. Bu şerefi ona bahşediniz."

***

DERTLEŞMEK

İki gözü de âmâ olan bir adam Tabîîn'den Hasan Basrî Hazretlerine gelerek derdini açmış. Dünya ışığından, manzarasından mahrum kaldığını ifade ederek hasretini dillendirmiş. O şefkatli insan o adama acımış ve onu şükre sevk etmek için şöyle demiş:

"Allah'ın, gözden daha önemli olan akıl nimeti sende var. Ya aklını kaybetseydin, halin ne olurdu?"

***

KİŞİYE GÖRE

Süleyman bin Abdülmelik, zühd ve takva ehli bir zat olan tabiinden Ebû Hâzim'e sordu:

"Allah-u Teâlâ'ya gidiş nasıl olacaktır?"

Ebû Hâzim ona şu anlamlı cevabı verdi:

"İtaatkâr bir kulun Allah'a gidişi, evinden, ailesinden ayrı düşen bir insanın, onu iştihakla bekleyen ailesine gelişi gibidir. Ama asî bir insanın Allah'a gidişi, efendisinden kaçan bir kölenin tekrar ona dönüşü gibidir."

KUR'AN TERBİYESİ

Hız. Mevlânâ'ya sorarlar:

"Sen Şems'ten önce de namazını kılar, ibadetini yapar mıydın?"

"Yapardım."

"Ondan önce de etrafındakilere iyilik etmeye çalışmaz mıydın?"

"Çalışırdım."

"Peki öyleyse değişen ne?"

Hız. Mevlânâ bu soruya şu sarsıcı, düşündürücü cevabı verdi:

"Şems gelmeden önce üşüdüğüm zaman ısınırdım. Şems geldikten sonra, dünyada bir Müslüman dahi üşüyorsa, ısınmaya hakkım olmadığını öğrendim."

***

EN ETKİLİ

Türkiye'yi Bediüzzaman'ın hayatı paralelinde anlatan "Anadolu kavşağı: gizli Türkiye'ye yolculuk" kitabının mü'min yazarı Fred Reed'e bir sohbet sırasında, "Kur'an'dan en çok hangi sure etkiledi sizi, söyler misiniz?" diye sormuşlar.

O da buna şu güzel cevabı vermiş:

"Güneşin en fazla aydınlık veren tarafı neresidir, söyler misiniz?"

***

BORÇ KİMDEN ALINIR?

Malını çok israf eden birisi sokrates'e gelip hiç parasının kalmadığından dert yanmış ve biraz borç para vermesini istemiş.

Sokrat düşünmüş ve adama borç yerine şu tavsiye cevabını vermiş:

"Masraflarınızı kısarak kendinizden borç alabilirsiniz."

***

MERAKIN DELİSİ

Sadi Şirazi'ye sormuşlar, "İblisin hanımının adı nedir?" diye.

"Bilemem" demiş ve eklemiş, "Biz onun nikâh merasiminde bulunmadık."

***

RAHATIN FORMÜLÜ

Şair Esmâ, çok yaşlı birisine hayretle sormuş:

"Ömrün ne kadar uzun..." demiş.

O da cevap vermiş:

"Haset etmedim, rahat yaşadım."

Kubâs bin Üşeym (ra) anlatıyor:

"Ben ve Hazret-i Peygamber (sav) Fil Senesi'nde doğduk." der.

Osman bin Affân (ra) ona:

"Sen mi daha büyüksün, yoksa Peygamber Efendimiz (sav) mi?" diye sorar. O mübârek sahabî, şu edep numûnesi karşılığı verir:

"Peygamber (sav) benden çok çok ve târife sığmaz derecede büyüktür. Doğumda ise ben O'ndan yaşlıyım (eskiyim)..."

***

ÜCRET İNDİRİMİ

Bir iş için işçi arıyorlarmış. Bir gence: "Gündelik olarak kaçâ çalışırsın?" diye sormuşlar.

"Karın tokluğuna" diye cevap vermiş.

"Biraz ikram etmez misin?" deyince de, "Pazartesi ve Perşembe günleri oruç tutarım." demiş.

***

ELDEN NE GELİR?

Büzürcmeh'r'e gelerek şöyle demişler:

"Niçin cahillerinizi kınamıyorsunuz?"

Bu soruya şöyle karşılık vermiş:

"Biz köre görmesini, sağıra duymasını teklif edemeyiz."

***

UŞAKLI OL AMA...

Osman Yüksel Serdengeçti, milletvekilliği sırasında mecliste karşılaştığı bir milletvekiline nereli olduğunu sormuş. Milletvekili de "Uşaklıyım" cevabını vermiş.

Osman Yüksel Serdengeçti ona şu nükteyle karşılık vermiş:

"Aaa, iyi iyi. Uşaklı ol da sakın uşak olma."

KUSURSUZ KİM?

Nuşirevan-ı Âdil'e, "Kusursuz kimse var mıdır?" diye sormuşlar.

O da şu cevabı vermiş:

"Kusursuz, ancak kendisi için ölüm olmayandır."

***

İYİLİK

Bir hikmet sahibine sormuşlar:

"İnsanların yapmakta olduğu işlerden olmasına rağmen, Cenab-ı Hakk'ın işine benzeyen şey nedir?"

O da bu soruya şöyle cevap vermiş:

"İnsanlara ihsandır, iyilikte bulunmaktır."

***

NİÇİN SADE ELBİSE?

Yavuz Sultan Selim'e "Kıyafetiniz neden sade?" diye sormuşlar.

Sultan Selim kendine yaraşır şöyle bir cevap vermiş:

"Vezirlerin süslenmesi padişahlarına has görünmek içindir, benim padişahım kılığa bakmaz, kalbe bakar. Bu yüzden süslü elbise giymeme gerek yok."

***

EN AZİZ OLAN

Harâiti şöyle nakleder: Musa aleyhisselam, "Ya Rabbi, senin indinde en aziz kimdir?" diye sordu.

Allah-u Teâlâ ise şöyle buyurdu:

"İntikam almaya gücü yeterken affedendir."

***

DOST

Bir bilgeye sormuşlar ve "Bize dostu tarif eder misin?" demişler. Şu cevabı vermiş:

"İhtiyacın olduğu zaman malını senin için harcayan; başına bir iş geldiği zaman nefsinin senin için verebilen; senin bulunmadığın yerde senin hakkını koruyabilendir."

NAMAZ ve İSTİRAHAT

Hiz. Ali (kv) "Namazımı kılar, istirahat ederim." demişti. Kendisini bu sözden dolayı garip karşılayanlar oldu. Hiz. Ali ise şu karşılığı verdi:

"Ben Allah Rasülü'nün (asm.) şöyle dediğini işittim: "Ey Bilal, kalk bizi namazla istirahata kavuştur."

(Ebu Davud/Edeb, 86)

***

DARDA OLANIN DUASI

Bir sıkıntısı olan birisi, bir sahabeden dua istedi. Sahabe bu kişiye şöyle cevap verdi:

“Duayı sen kendin yapabilirsin. Zira sıkıntıda olan adamın duasını reddetmeyeceğini Rabbimiz Rasulüne (asm.) bildirmiş, O da bize haber vermiştir.”

***

DAHA ÖNCE OLAN

Bir gün birisi, Ebu'l Ferec İbni Cevzî'ye, şöyle sordu: “Yâ Rabbi Seni tesbih ederim, demek mi faziletlidir; yoksa, yâ Rabbi Senden bağışlanmayı dilerim, demek mi daha faziletlidir?”

İbni Cevzî Hazretleri ona dedi ki:

“Kırlı elbisenin sabuna ihtiyacı vardır, kokuya değil.” Yani önce tövbe, sonra tesbih edilmesi gerekir.

***

NİÇİN, EDEB YÂ HÛ?

Vehbi Vakkasoğlu, Münevver Ayaşlı'yı yalısında ziyaret eder. İçeri girdiğinde bakar ki muhteşem salonda neredeyse her köşede “Edeb yâ hû” levhaları vardır. Sorar:

“Efendim, niçin bu kadar çok ‘Edeb yâ hû’ levhası var?”

Ayaşlı, bu zamana serzeniş ve sitem yüklü bir cevap verir:

“Edebin yokluğundan.”

***

BAYRAM NE ZAMAN?

Bir Allah dostuna sorarlar; “Sizin için bayram ne zamandır?” diye.

Şöyle cevap verir:

“Günah işlemediğim her gün benim için bir bayramdır.”

NEDEN SİSKA?

Sıska bir yapıya sahip olan İmam Şâbî'nin bir ikizi varmış ve bunlar anne karnında dokuz aydan fazla kalarak, gecikmeli doğmuşlar.

Bir gün bir yakını İmam Şâbî'ye sormuş:

"Neden bu kadar sıska bir yapıya sahipsiniz?"

O da gülerek, şakayla karışık şu cevabı vermiş:

"Ana rahminde benim çektiğimi siz de çekseydiniz, siz de böyle olurdunuz."

***

BİLETLER KİMİN İÇİN?

Bir adam tiyatro bileti almak için bilet gişesine heyecanla yanaşmış ve görevliye "Lütfen iki bilet verir misiniz?" demiş.

Görevli, adama sormuş, "Biletler Romeo ve Jülyet için mi?"

Adam bir an durmuş ve cevap vermiş:

"Hayır" demiş, "karım ve benim için."

***

ANAHTARINI KENDİN YAPACKSIN

Bir hadis mealini hatırlayanlar, Veheb bin Münebbih'e sormuşlar:

"Cennetin anahtarı 'Lâ ilâhe illallah' değil midir?"

O şöyle cevap vermiş:

"Evet, cennetin anahtarı kelime-i tevhiddir. Ancak anahtarın dişleri eksik olmamalıdır. Sadece ağızdan söylenip şuurla düşünülmeyen bir kelime-i tevhid, dişleri eksik anahtar gibidir. Dualar okunup zikirler yapılırken mânâya dönülmeli, iç âleme dalınmalı, tefekkür ve vicdanî muhasebe yapılmalı ki, maksat hâsıl olsun. Anahtarın cennet kapısını açacak olan dişleri de temin edilmiş olsun."

***

İLİM İÇİN ÇALIŞMAK

İmam Ahmed bin Hanbel, kalemini ve mürekebini yanından hiç ayırmaz, daima okur yazarmış. Bunu görenlerden birisi sormuş:

"Yâ imam, ilimde bu kadar mesafe aldınız. Hatta üslûmanlarım imamı oldunuz. Daha ne zamana kadar böyle çocuklar gibi mürekkep şişesi taşıyacaksınız?"

İmam Ahmed bin Hanbel buna çok kısa cevap vermiş:

"Mezara kadar!.."

İSLÂM NEDİR?

Hız. Mevlana İslamiyet'in insana, Allah'a ve insanlara yönelik kazandırdığı güzellikleri anlatırken şöyle ifade eder:

Aklım kalbime sordu: "Din nedir?"

Kalbim de aklımın kulağına eğildi ve fısıldayarak şöyle dedi: "Din edepten ibarettir."

***

HALİN NE DİYOR?

Ebul Hasan-ı Şazeli'nin ziyaretine son derece pejmürde kılıklı bir sufi geldi. Ebul Hasan ise gayet temiz ve muntazam giyinmişti. O pejmürde adam sordu:

"Bu elbiseler içinde Allah'a nasıl ibadet ediyorsunuz?"

Ebul Hasan-ı Şazeli, adama şu cevabı verdi:

‘‘Benim elbisem insanlara ‘Ben zenginim, sizden bir şey istemem’ diyor; seninki ise, ‘fakirim, bana bağışta bulunun’ diye bağırıyor. Hepsi bu kadar.’’

***

NİÇİN CÖMERT?

Ebul Kasım el-Cüneyt (ra), kendisine gelerek bir şey isteyenleri hiç boş çevirmezmiş. Yakınlarından bunun hikmetini merak edip soran birisine şöyle cevap verdi:

‘‘Hz. Peygamber’in ahlâkı ile hallenmeye, O’nun gibi yapmaya çalışıyorum.’’

***

NE ZAMAN?

Yahya bin Muaz’a sorarlar:

‘‘İnsan ne zaman ihlâslı olur?’’

‘‘Ahlâkı, bir bebeğin ahlâkı gibi tertemiz olduğu zaman’’ demiş. Açıklama istemişler, şunu eklemiş:

‘‘O ahlâk, ne övenlere aldırır, ne de yerenlere. Onun maksadı sadece Allah’ın rızasıdır. Kendini insanlara değil, Allah’a beğendirmeye çalışır.’’

TECRÜBE

Roman yazarı birisi müsveddelerini Neyzen Tevfik’e göstererek fikrini sormuş.

Neyzen Tevfik bunlara bakmış ve beğenmediğini söylemiş. Adam:

‘‘İyi ama’’ demiş, ‘‘Siz hiç roman yazmadınız ki!’’

Neyzen Tevfik ona düşünmeden cevap vermiş:

‘‘Ben yumurtanın tazesini bayatını iyi anlarım. Ama bu güne kadar hiç yumurtlamadım.’’

***

İNDİRİLEN Mİ, UYDURULAN MI?

Hekimoğlu İsmail’e Almanya’da bir hanım demiş ki:

‘‘Ben Müslüman oluncaya kadar çok güzel yerlerde yaşadım, çok rahat yataklarda yattım. Müslüman olunca tövbe ettim, işte şimdi betonun üstünde yatıyorum.’’

Hekimoğlu İsmail ise o hanıma şu cevabı vermiş:

‘‘Boşu boşuna kendine zulmetme; bunun bir faydası yok. Yatağa, yorgana niye küsüyorsun? Haramlara küs. Müslüman olmadan evvelki kötü alışkanlıklarını terk et. Helal dairede en güzel şekilde yaşa.’’

***

ARAPÇA BİLGİSİ

Delikanlının biri medreseye gider. Arapça dil bilgisi öğrenmeye başlar. Tatilde köyüne geldiğinde arkadaşlarına hava atarak Arapça öğrendiğini söyler. Köylü gençlerden biri sorar:

‘‘Peki, Arapça ‘deve’ ne demektir?’’

Genç molla bunu bilmemektedir ama gizler ve der:

‘‘Canım, daha o kadar büyük şeyleri öğrenmedik.’’

‘‘Öyleyse, Arapça ‘bit ‘ ne demektir?’’

Buna da hemen mazeret bulur:

‘‘Koskoca medresede böylesi küçük şeylerle de uğraşılmaz.’’

HZ. ALİ’NİN DUASI

Hiz. Ali (kv) hep ‘‘Allah’ım, beni azlardan yaz’’ diye dua edermiş.

Bir gün sahabelerden birisi bu duaya şahit olmuş ve sebebini sormuş:

Hiz. Ali (kv) şu âyet-i kerime ile cevap vermiş:

‘‘Kullarımdan şükredenler pek azdır.’’ (Sebe Suresi, 13; Araf Suresi, 10; Mülk Suresi, 23)

***

AFFEDİLENLER KİMLER?

Sahabelerden birisi Efendimize (asm) sormuş:

‘‘Cenâb-ı Hak (cc) kime kıyamaz yâ Resulallah?’’

Efendimiz (asm) şöyle cevap vermiş:

‘‘Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor: Birbirinin arkasından dua eden kullarıma kıyamam. İkisini de affederim.’’

***

HZ. MEVLANA’NIN CEVABI

Birisi gelerek Hz. Mevlana’ya günah işlediğinde tövbe edip, tekrar aynı günahı işlediğinde nasıl davranması gerektiğini sormuş:

Hz. Mevlana, o kimseye, her günahıktan sonra samimi duygularla tövbe edilmesi gerektiğini, şu güzel ve anlamlı ifadelerle anlatmış:

‘‘Günah mı işledin? Hemen tövbe et. İnsan suya düştüğü için değil, yüzme bilmediği için boğulur.’’

***

AÇILIŞA KİM GELDİ?

Ünlü bir romancı, ressam arkadaşının sergisine ziyarete gitmiş. Söz arasında da arkadaşını tebrik için şöyle demiş: ‘‘Açılışa yetişemedim ama kutlarım seni, sergi açılışına bakanlar gelmiş!..’’

Maddi sıkıntı içinde olan ressam arkadaşı ise yarım ağızla şu karşılığı vermiş:

‘‘Öyle ama, bakanlar geleceğine keşke biraz da alanlar gelseydi.’’

KALICI OLSAYDI!..

Hüsrev Pervis, sevgilisi Şirin'e, "Ah şu mülk ve saltanat payidar (kalıcı) bir şey olsa ne âlâdır." demiş.

Şirin ise şu çok güzel karşılığı vermiş:

"Eğer payidar olsaydı bize intikal etmez, gelmezdi."

***

ÖLÜM SEBEBİ

Amerikalı yazar S. Bellow radyasyondan etkilenip ölmekten korktuğunu söyleyen birisine şöyle karşılık vermiş:

"İnsanlar radyasyondan çok, birbirlerinin kalplerini kırmaktan ölüyorlar."

***

NAMAZ KILMAK

Namazdan sonra iki kişi konuşuyorlardı. Biri dedi ki:

"Yanımdaki adamın sesli sesli okumasından çok rahatsızlık duydum. Namaza konsantre olamadım."

Arkadaşı cevap verdi ve:

"Onun kabahati yok!" dedi, "biz namaza tam konsantre olmuş olsaydık, onun sesini duymazdık."

***

TUTMAYIN BENİ!..

Alman şairi Rilke (1838-1906), şiirler yazan ve "Ne zaman şair olabilirim?" diye merakla soran hevesli kişiye şöyle demiş:

"Ancak yazmaktan kendini alamadığın takdirde şair olabilirsin"

***

AHLÂKSIZLIK DÜŞÜRÜR

Tanınmış bir tarihçi ve bilge bir zata sorarlar:

"Tarihte devletlerin çöküşünde rol oynayan nedir?"

O da şöyle cevap verir:

"Ne parasızlık ne ekonominin kötü gidişidir. Geçmiş tarihe baktığımızda, devletlerin çöküşünün altındaki ana sebep, ahlâkın zayıflaması ya da yok olmasıdır."

ŞÜKÜR NEDİR?

Serî Sakati'nin, Cüneyd isminde bir yeğeni vardı. Üstün

zekası ve şirin haliyle herkesin dikkat çekiyor, en zor meseleleri

bile çok kolay bir şekilde çözüyordu. Serî Sakati bu yeğenini

çok sever ve onu yanından ayırmazdı. Birlikte hacca gitmişlerdi.

Bir ara âlimlerin oturduğu bir meclise katıldılar. Konu şükürden

açıldı. Çok sayıda âlim şükür konusunu değişik yönleriyle anlattılar.

Tam dağılacakları sırada, Serî Sakati, "Durun! Bir de küçük

beye soralım" dedi ve:

"Çocuğum. Söyle bakalım, şükür nedir?" diye sordu.

Cüneyd gerçekten de çok veciz bir cevap verdi ve dedi ki:

"Allah'ın nimetleriyle Allah'a isyan etmemektir."

***

ÜZÜLMESİNİN SEBEBİ

Yaralı bir kartala demişler:

“Bu kadar üzülmeye, elbet Allah seni iyileştirir.”

Kartal bu teselliye karşı, “Üzüntümün sebebi” demiş,

“Beni vuran okun arkasında kardeşimin tüylerinin olması.”

***

NE VERİYİM?

Eski Makedonya Kralı Filip, bilge Lisimakos’a demiş ki:

“Dile benden ne dilerse... Söyle ne istersen vereyim sana?”

Lisimakos ise, kralın bu cazip teklifine onu şaşırtan şu cevabı vermiş:

“Aman kralım, bana sırlarınızı vermeyin de, ne verirsiniz verin.”

***

NEDEN UYUYAMIYORMUŞ?

Bir adam gelerek, “doktor bey” dedi,

“geceleyin yatınca bir sağa bir sola dönüyorum,

bir türlü uyuyamıyorum...”

Doktor teşhisi anında söyledi:

“Uyuyamazsınız tabii. Durmadan bir sağa bir sola dönersem

ben de uyuyamam.”

***

NE DÜŞÜNÜYOR?

Hız. Ömer (ra) bir konuda birisine görüşünü sordu. O adam,

“Allah bilir” deyince, Hız. Ömer (ra) kızdı ve şöyle dedi:

“Akılsız herif! Allah’ın daha iyi bildiğini ben de biliyorum.

Fakat ben sana, senin ne bildiğini soruyorum.”

NEDEN BAŞARILI DEĞİL?

Derslerinde bir türlü başarılı olamayan öğrencisine öğretmeni sormuş:

"Evladım, neden başarılı değilsin?"

"Hocam, ben her şeye kafayı takıyorum da bu yüzden derslere kendimi veremiyorum."

Öğretmeni de tebessüm ederek:

"Evladım" demiş, "kafanı biraz da derslere taksan olmaz mı?"

***

ŞİFA NEDİR?

Rebi b. Heysem arkadaşlarına sormuş:

"Hastalık, ilaç ve şifa nedir biliyor musunuz?"

Dostları:

"Hayır, bilmiyoruz." demişler.

Rebi b. Heysem kendi sorusunu şöyle cevaplamış:

"Hastalık günahlardır, ilaç tövbedir, şifa ise bir daha o günahı işlememektir."

***

DEĞER

Hız. Ebubekir (ra), müşriklerce taşlar altına gömölerek işkence edilen Hız. Bilal Habeşî'yi (ra) 5 ukiyye (1 ukiyye=118,8 gr) altın karşılığında satın aldı.

Müşrikler ona: "Şayet bir ukiyyeye kadar ısrar etseydin, yine onu sana satardık." dediklerinde, Hız. Ebubekir (ra) onlara şöyle karşılık verdi:

"Şayet siz yüz ukiyyeye kadar ısrar etseydiniz, onu yine alırdım."

***

DAHA HAYIRLISI

Bilginlerden birine:

"Altın ve gümüşten daha hayırlısı var mıdır?" diye sormuşler.

O da şöyle demiş:

"Onları Allah yolunda harcamak, onlardan daha hayırlıdır."

***

TAVSİYE

Bir tarihte Yunanlı dört hükümdar, aralarında anlaşma yapmak için bir şehirde toplanırlar. Daha sonra, orada bulunan meşhur bir bilginin ziyaretine gidip tavsiyelerini isterler. Bilge onlara şöyle der:

"Siz aceleciliği terk edip, kırgınlık ve tembellikten kaçtığınız zaman, tehlikelerden korunmuş olursunuz. Çünkü acelenin sonunda pişmanlık vardır. Öfke ve hiddetin sonunda da kin ve ayrılık vardır. Tembelliğin sonunda, önemsiz olmak ve küçümsenmek vardır."

BULMAK MI, OLMAK MI?

Birisi Cüneyd Bağdadî Hazretleri'ne geldi ve şöyle dedi:

"Bu zamanda hakiki kardeşlikler azaldı. Nerde o Allah için olan kardeşlikler, eski dostluklar?"

Cüneyd Bağdadî, o adama şöyle cevap verdi:

"Eğer senin sıkıntılarına katlanacak, ihtiyaçlarını giderecek birini arıyorsan, bu zamanda öyle bir kardeşi ve dostu gerçekten bulamazsın. Ama kendisine Allah için yardım edeceğin, sıkıntılarına Allah'ın rızası için katlanacağın kardeş ve dost arıyorsan, böyleleri çoktur. Kendine iyi dostlar aramayı bırak da, kendin iyi bir dost olmaya çalış."

***

KARŞILIK

Bir hasta "Saygıdeğer doktorum!" dedi, "Sizin bu iyiliğinizin karşılığını nasıl ödeyeceğimi bilemiyorum."

Doktor başını salladı ve hemen cevap verdi:

"Vallahi beyefendi, Sümerler parayı bulduğundan bu yana bu konuyu halletmek çok kolaylaştı."

***

AYDINLIK NEREDE?

Büyük mütefekkir Cemil Meriç, günlüklerinde anlatır. Türkiye'nin sıkıntılı yıllarında bir gün bir grup öğrencisi gelmiş ve "Bu ülke yaşanmaz, bu ülke şöyle kötü, bu ülke böyle kötü, biz başka ülkeye gideceğiz, orada okuyacağız, çalışacağız." gibi şeyler söylemişler. Üstat onlara veciz ve bir o kadar da çarpıcı bir cevap vermiş:

"Nereye giderseniz gidin, bulacağınız aydınlık zihninizin aydınlığı kadardır."

***

MAL SAHİBİ

Aristo'ya sormuşlar:

"Bilginlerin mal sahibi olmaları uygun mudur?"

Şu cevabı vermiş:

"Cimrilere muhtaç olmamaları için gereklidir."

***

ŞEYTANLIK FARKI

Sadi Şirazi'ye insan ve cin şeytanlarının farkını sormuşlar. Şu cevabı vermiş:

"Ey bana insan ve cin şeytanlarından hangisinin daha kötü olduğunu soran kişi! Bilmez misin ki cin şeytanı Kur'an okuyanlardan kaçır. İnsan şeytanları ise Kur'an'ı çalar, öyle kaçır."

NASIL BİR KURT?

Selim Gündüzalp'in yakın dostu Saatçi Burhan, kitabın arasındaki gördüğü küçük bir canlıya hayret ederek sormuş:

"Acayip!.. Bu nasıl bir kurt böyle?"

Selim Gündüzalp cevap vermiş:

"Nasıl bir kurt olacak! Kitap kurdu."

***

BU KADAR BİLGİ

Lokman Hekim'e sormuşlar:

"Bunca ilmi neyle elde ettin?"

Şöyle cevap vermiş:

"Doğru sözlülükle, emanete dikkat etmekle, bir de gereksiz ve yararsız konuşmalardan uzak kalıp sadece dersimi düşünmekle."

***

İBADETİN LEZZETİ NASIL ALINIR?

Zünnûn-i Mısırî Hazretlerine (ks) kalbin hastalıklarından ve sonuçlarından sordular. O da şöyle cevapladı:

"Bedenin hastalığı ağrı ve sızılarla belli olur. Kalbin hastalığı ise günahlara düşmesiyle belli olur. Beden hastayken yemeğin tadını nasıl alamazsa, kalp de hasta olduğunda ibadetin lezzetini hissedemez."

***

ÖNERİNİZ NEDİR?

Bir psikiyatrist, apar topar odasına girerek koltuğa oturan hastasına, aynı heyecanla "Şikayetiniz nedir?" diye sordu.

Hasta biraz düşündükten sonra: "Hafıza kaybına uğruyorum, doktor. Ne önerirsiniz?" dedi.

Psikiyatrist, hastasına ilk önerisini söyledi:

"Ödemenizi hemen şimdi yapmanızı öneririm."

***

İPUCU NASIL VERİLİR?

Şakacı bir insan olan Bekir Sadak Hoca'ya öğrencileri imtihan sırasında sormuşlar:

"Hocam, şu soru için bir ipucu var mı?"

Nüktedan hoca tebessüm ederek cevap vermiş:

"İpucu yok ama kalem ucu verebilirim."

HANGİ İNSAN İYİDİR?

Abdülmelik bin Mervan'a:

"Hangi insan daha iyidir?" diye sormuşlar.

Şöyle cevap verdi:

“Gücü yeterken alçakgönüllü olan, hevesi varken kötülükleri terk eden, intikam almaya gücü yeterken affeden kimsedir.”

...

BÜYÜK ADAM NASIL DOĞAR?

İki çocuk aralarında konuşuyorlardı.

Birisi diğerine sormuş:

“Sizin kasabada hiç büyük insan doğmuş mu?”

Diğeri cevap vermiş:

“Hayır, bizim orada insanlar hep bebek doğar.”

...

NASIL GÜZEL KONUŞULUR?

Aristo’ya “güzel konuşma nedir, nasıl olmalıdır?” diye sorduklarında şu kısa ve öz cevabı vermiş:

“Az ve öz olandır.”

...

HALİFE CEVABI

Ömer b. Abdülaziz’in huzurunda bir adam, birileri hakkında söz taşıyıp onlar aleyhinde konuştu. Ömer b. Abdülaziz’in bundan memnun olacağını zannediyordu. Oysa o bir sultan gibi değil, bir halife gibi davranıp bu hareketten hiç hoşlanmadı. Adamı iki âyetle uyardı:

“Dikkat edelim, eğer yalan söylüyorsan âyet-i kerimede ‘Fâsıkın sözüne inanmayın’ (Hucurat, 6) diye bildirilenlerdensin. Doğru söylüyorsan, Kur’an-ı Kerim’de haklarında ‘Söz taşımak

için yola düşenlere...' (Kalem, 11) diye bildirilenlerdensin. Ancak özür dilemek istersen affederim."

Halife'nin bu tepkisini gören adam, "Peki" dedi, "özür diliyorum."

...

NESİ BENZİYOR?..

İki kişi konuşuyorlardı.

"Bence insanlara en çok benzeyen balıklardır."

"Amma da yaptın! İnsanla balık arasında ne benzerlik var ki?"

"Daha ne olsun? Ağızlarını açmadıkları sürece ikisinin de başı belaya girmez."

KİM İYİ?

Bir adam Hz. Ali'ye (kv.) geldi ve şöyle sordu:

"Hangi ırk iyidir?"

Hz. Ali (kv.) ırkın iyisi kötüsü değil, her insanın kendi kazandığı sıfatlarla iyi ya da kötü olduğunu belirten şu güzel cevabı verdi:

"Her ırkın mensuplarının iyisi iyidir, kötüsü de kötüdür."

...

GENÇLİK İKSİRİ

Yunan filozofu Solon, yaşına göre zihnen ve bedenen daha dinç ve zinde imiş. Bunun sebebini mera ederek sormuşlar ve

"Genç kalmanızın sırrı nedir?" demişler.

Solon bu soruya öğrenmeye çalışmanın önemini gösteren şu cevabı vermiş:

"Ben gençliğimden beri her gün yeni bir şeyler öğrenmeye çalışıyorum."

...

DAHA BÜYÜĞÜ

Zeynel Âbidin (ra) Hazretleri'nin evine ateş düştü. Kendisine çok secde ettiği için 'Seccâd' da denirdi. O esnada yine secdede idi. Etraftan insanlar:

“Evde yangın var!” diye bağıştılar, içeriye seslendiler. Ancak içeriden hiç ses gelmiyordu; çünkü o secdeden başını hiç kaldırmadı. Biraz sonra ateş söndü. İnsanlar, “Sana seslendik, duymadın mı?” diye sordular.

O mubarek zat şöyle karşılık verdi:

“Beni ondan daha büyük bir ateş oyaladı.”

...

SÖZ VERMEK

M. Akif Ersoy sözünde durmayan arkadaşıyla altı ay konuşmamıştı. Bir arkadaşıyla buluşmak üzere sözleşmişti. Ancak o gün şiddetli bir yağmur ve fırtına koptu. Arkadaşı “Akif nasıl olsa gelemez” düşüncesiyle buluşmaya gitmedi. Ancak Akif her şeye rağmen vermiş olduğu söz için buluşma yerine gitmişti.

Daha sonra görüştüklerinde kırgın durması üzerine arkadaşı şaşkınlıkla gerçekten oraya gidip gitmediğini sorması üzerine Akif, sözün değerini anlatan şu unutulmaz cevabı verdi:

“Bir söz ya ölüm ya da ona yakın bir felâketle yerine getirilemezse mazur görülebilir.”

...

EĞİTİM NEREDEN BAŞLAMALI?..

Napolyon yaşlı bir bayana sormuş:

“Gençlerimizi eğitmek için ne yapabiliriz?”

Aldığı cevap onu düşündürücü imiş:

“Annelerden işe başlamalısınız.”

BİLGİ VE KALP

Hızır İsa (as.), ashabına:

“Tohum nereye ekilir?” diye sorunca, dinleyenler:

“Toprağa” cevabını verdiler.

Hızır İsa (as.) da sözünü şöyle tamamladı:

“Aynen bunun gibi hikmetli bilgi de toprak gibi (mütevazı, yumuşak huylu) kalpten başka yerde yeşermez.”

...

OLDUĞU GİBİ GÖRÜNMEK

Tabiidinden Hızır Şabi'ye bir konuda bir soru sordular.

O ise, “Bilmiyorum” cevabını verdi.

Soruyu soranlar:

“Sen ilim adamıyken ‘bilmiyorum’ demeye utanmıyor musun?” deyince, Hızır Şabi onlara şu anlamlı cevabı verdi:

“Melekler Allah’ın seçkin kulları iken ‘Lâ ilmelenâ’ (bilgimiz yoktur; ancak Senin öğrettiğin kadar bilebiliriz) demeye utandılar mı?”

...

DAMLA VE DENİZ

Hızır Hızır aleyhisselam şöyle sordu:

“Bir serçe, şu uçsuz bucaksız deryadan su içse denizden ne eksilir?” Hızır Musa aleyhisselam:

“Hiçbir şey” diye cevap verdi. Bunun üzerine Hz. Hızır aleyhisselam dedi ki:

“İşte Allah’ın ilmini sınırsız bir deryaya benzetirsek, senin ve benim ilmimizin toplamı bu serçenin şu deryadan eksilttiğinden daha azdır.”

...

KÖTÜ CESARET

Hermioneli Lasos, Ksenofanes ile zar oyunu oynamak istemiş. Fakat bilge Ksenofanes bu oyunu oynamak istemeyince, Lasos onu korkaklıkla suçlamış. Bu ithama bilge şöyle cevap vermiş:

“Evet korkağım. Çirkin şeyler karşısında pek korkak ve çekingenim.”

...

ŞEMS’İN AYA CEVABI

“Ay’ı, leğendeki suyun içinde müşahade ediyorum. Yani Hakk’ın cemalini güzellerin yüzünde görüyorum” diyerek hevasına kılıf uyduran birisini Şems-i Tebrîzî şu cevabıyla susturmuş:

“Ensende çıban mı çıktı ki başını kaldırıp gökyüzüne nazar etmiyorsun da leğendeki suya bakıyorsun?”

“NE YERSİNİZ?”

İttihat ve Terakki’nin son sadrazamlarından Mısırlı Said Halim Paşa, I. Dünya Savaşı’nın sonundaki anlaşma üzerine birçok İttihatçıyla beraber tutuklanmış ve büyük bir korku ve dehşet içindeymiş. Çünkü işkenceye uğrayacağını düşünmekteymiş.

Bir ara yanına bir subay gelince büsbütün telaşlanmış. Gelen subay nazikçe kendisine selam verdikten sonra:

“Ne gibi yemekler yersiniz Paşa Hazretleri?” diye sormuş.

Eski başbakan kısık ve boğuk bir sesle şu cevabı verebilmiş:

“Dayaktan başka ne olsa yerim.”

...

BORÇ

Mithat Cemal Kuntay bir mağazada iki mendil ayırmış.

“Bunlar lütfen masanızın gözünde dursun. Param olduğu gün gelip alacağım.” demiş.

Yazarı tanıyan mağaza sahibi:

“Aman efendim.” demiş, “Rica ederim. Siz mendillerinizi alın, parasını ne zaman olsa verirsiniz.”

Mithat Cemal bunun üzerine:

“Hayır” demiş, “Olmaz, alamam.”

Mağaza sahibi:

“Canım Mithat Bey, ben sizi bilmez miyim?” diye ısrar edince, Kuntay şöyle demiş:

“Herhalde benim kadar bilmezsiniz.”

...

REHBER

Makedonya Kralı Philip, oğlunun öğretmeni olan Aristo’ya bir sebepten ötürü kızmıştı:

“Ne olacak sanki?” diye çıkıştı, “senin yerine bir köle tutar, ona baktırırım.”

Aristo ise bu söze kendinden emin bir sesle cevap verdi:

“Evet” dedi, “o zaman çok geçmeden iki köleniz olur.”

...

DÜNYADA EN ZOR ŞEY NEDİR?

Bir filozofa sormuşlar:

“Dünyada en zor şey nedir?”

Filozof tam da sanki bu soruyu bekliyormuş gibi içini çekerek cevap vermiş:

“Sözdür” demiş, “çünkü anlamak da zordur, anlatmak da...”

KIRK BİRİNCİ GÜN

Cemal Nadir, Bursa’da özel bir okulda resim öğretmenliği yapıyordu. Fakat vakti geçtiği halde maaşını alamamıştı. Bir gün okul müdürü “Bugün ayın kaçı?” diye sordu.

Cemal Nadir gülerek cevap verdi:

“Kırk biri efendim.”

Müdür şaşırarak dedi: “Ayın kırk biri olur mu?”

Cemal Nadir bu sefer son noktayı koydu:

“Yani,” dedi. “Kırk bir gündür maaş alamadık da...”

...

İHLAS NEDİR?

Hz. İsa’ya (as):

“İhlâs nedir?” diye sorduklarında şu cevabı vermiş:

“Hiçbir kimseden övgü beklemeden, her şeyi sadece Allah rızası için yapmaktır.”

...

YA BAŞKA TÜRLÜ OLSAYDI!..

Muhammed bin Vâsî’nin kaza ile ayağı yaralanmıştı. Izdırabı büyüktü. Durumuna şahit olan arkadaşı, acındıracak laflar etti. Muhammed bin Vâsî ise ona şöyle dedi:

“Arkadaşım, eğer beni seviyorsan, beni koruyan Allah’a şükret. Bu yara, gözüm, kulağım, dilim, koltuk altım ya da daha acı verici yerlerimde de olabilirdi. Ben böyle teselli bulup şükrediyorum.”

...

DELİ DİYORLAR...

Ünlü akıl hastalıkları doktoru Prof. Dr. Mazhar Osman Bey’e sormuşlar:

“Efendim, sizin için deli diyorlar. Bununla ilgili ne düşünüyorsunuz?”

O da bu soruya tebessüm ederek şu cevabı vermiş:

“Vallahi, onun bunun bana deli demesi hiçbir anlam ifade etmez. Ama ben birisine deli dersem yandığı gündür.”

ARKADAŞSIZ İNSAN

Birgün birisi Hz. Ali’ye (kv.) gelerek şöyle bir soru sordu:

“Arkadaşsız insan nasıl bir insandır?”

İlim şehrinin kapısı Hz. Ali de o adama şöyle güzel bir benzetme yaparak tek cümleyle cevap verdi:

“Sağı olmayan sol gibidir!”

...

VESVESEYE CEVAP

Rahmetli Nail Papatya, kanser hastalığına yakalandığı zamanlarda bir yakınına şöyle demiş: “Nefsim dedi ki... Bu hastalık bula bula seni mi buldu?..”

Ben de nefsime şöyle karşılık verdim:

“Sağlıklıyken hiç böyle düşünmüş müydün, ‘Bu sağlık bula bula beni mi buldu!’ demiş miydin de şimdi, ‘Bu hastalık beni mi buldu!’ diyorsun?..”

...

PASTEUR'ÜN ASIL KEŞFETTİĞİ

Pasteur, mikro âlemi keşfetmekle insanlığa büyük hizmet etmiştir. Bir gün kendisine şöyle dediler:

“Şimdiye kadar bilinmeyen bir âlemi keşfettiniz; kimbilir ne kadar gurur duyarsınız?..”

Pasteur ise bu soruya beklenmedik şöyle bir cevap vermiş:

“Ben mikro âlemde ilerledikçe cehaletimizin derecesini anlıyorum ve gururum değil, aksine mahcubiyetim artıyor. Anlıyorum ki dört bir tarafımız nice sırlarla sarılmıştır.”

...

SİĞARA PARASI

Bir arkadaşı Thomas Carlyle’a sormuş:

“Bu kadar kitabı nasıl biriktirdiniz?”

Carlyle’ın cevabı şöyle olmuş:

“Bu kütüphane, benim günlük sigaramdır.”

“Ne demek istediğinizi anlamadım?”

“Gayet basit; gençliğimde bir dostum beni sigara içmeye teşvik etmişti. O günden beri, onun sigaraya verdiği parayı ben kitaplarıma verdim.”

HASTAMIZ NE YESİN?

Lokman Hekim'e sordular:

"Hastaya ne yedirelim?"

O dedi ki:

"Acı söz yedirmeyin de, ne yedirirseniz yedinin."

***

BAŞARININ BASİT BİR KURALI

Çalışkan bir insan olan S. R. Tangy'e çevresi tarafından sıkça sorulan bir soruymuş:

"Bu kadar şeyi nasıl yapabildiniz?"

Tangy bu soruya "Çok basit!" diyerek şöyle cevap vermiş:

"Her şeyi yapılması gereken zamanda yaptım."

***

İMTİHAN

Şeytan bir gün Hz. İsa'ya (as) gelip demiş ki:

"Ey İsa! Madem Rabbine bu kadar güveniyorsun, at bakalım kendini şu uçurumdan, seni kurtaracak mı, kurtarmayacak mı?"

Hz. İsa (as), bu derras şeytana haddini bildiren şu cevabı vermiş:

"Ey İblis! Kul, Rabbini imtihan etmez!"

***

PARLAK FİKİR NE ZAMAN GELİR?

Bir sanatçıya sormuşlar:

"Size en parlak fikirler ne zaman gelir?"

O da bu soruya tek kelimeyle cevap vermiş:

"Düşünürken."

***

NE ZAMAN CESUR, NE ZAMAN KORKAK?

Amr bin As, orduları idare eden bir komutana sorar:

"Bazen öyle ileriye atılışınız oluyor ki, çok cesur bir insan olduğunuza hükmediyorum. Bazen de öyle geriye kaçışlarınız oluyor ki, çok korkak bir kumandan olduğunuza hükmediyorum. Bunu bana izah eder misiniz?"

Komutan, ona şu cevabı verdi:

"Evet, Allah bana fırsat ve imkanlar verdiği zaman çok cesur olurum. Fırsat kapıları kapandığında ise, o nisbette korkak olurum."

AKILLI KİMSE NE YAPAR?

Hz. Ali'ye (ra) sordular:

"Bize akıllı kimseyi tarif eder misin?"

O da cevap verdi:

"Akıllı, herşeyi yerli yerine koyandır."

Tekrar sordular:

"Cahil kimseyi bize tarif eder misin?"

Hz. Ali (ra) ise onlara, bu ikinci sorunun gereksiz olduğunu da vurgulayan şu cevabı verdi:

"Verdiğim ilk cevabın zıddı ki, onu da siz yaptınız."

***

MEMNUN EDEN NE?

İskender'e sordular:

"Mülkünüz içinde sizi en çok memnun eden şey nedir?"

Bu soruya şu cevabı verdi:

"Bana iyilikte bulunan bir kimseye iyilik etmeye imkân bulmamdır."

***

NİÇİN?

UNESCO tarafından 1991 yılı "Yunus Emre Yılı" ilan edilirken, 2007 yılı ise "Mevlana Yılı" ilan edilmişti. Prof. Dr. Tayfun Anman öğrencilerine sordu:

"Neden UNESCO böyle bir karar aldı?"

Bu soruya herkes farklı cevaplar verdi. Ancak bu cevaplar hocayı tatmin etmedi. Ve sorusunu kendisi şöyle cevapladı:

"Bundan yedi asır önce, elektriğin olmadığı bir dönemde bu insanlar dünyayı aydınlattılar."

***

VAKİT AYIRMAYA DEĞECEK Mİ?

Birisi İmam Gazali'ye gelerek, "Neyle meşgul olayım?" diye sordu.

İmam Gazali o kişiye, insan için gerekli ve gereksiz şeyleri ayırmaya yarayacak bir prensiple cevap verdi:

"Ömrünün bir hafta kaldığını farzet; hangi şeyle meşgul olacaksan onunla..."

***

DEHA NEDİR?

İbnü Karye'ye; "Deha nedir?" diye sormuşlar.

Şu cevabı vermiş:

"Elem ve acıları yudum yudum yutmak ve fırsatı kovalamaktır."

RAHAT YAŞAMAK İÇİN

Şair Esmâ, bir ihtiyarla konuşurken söz arasında hayretle dedi ki:

"Ömrün, ne kadar da uzunmuş!..."

O yaşlı, güngörmüş insan da şükredip sakın bir sesle şu cevabı verdi:

"Haset etmedim; rahat yaşadım."

***

GÜNDELİK

Adamın biri bir işi için gündelikçi işçi arıyordu. Bulduğu bir gence: "Gündelik kaçça çalışırsın?" diye sorunca:

Genç, "Karın tokluğuna" diye cevap verdi.

Cimri adam bunu çok bulup "Biraz ikram etmez misin?" deyince genç şöyle dedi:

"Pazartesi ve Perşembe günleri oruç tutarım."

***

YENİLMEYE DOYMUŞ

Bir adam pehlivanlığa meraklanmış. Fakat her oyunda yenildiği için tıp tahsili ederek doktorluk yapmaya başlamış.

Bir arkadaşı da ona "Pehlivanlık ile doktorluğun ne alakası var ki, ordan oraya atladın?" diye sorunca gülerek şu cevabı vermiş:

"Ben pehlivanken herkes benim sırtımı yere getiriyordu; şimdi ise karşıma gelen herkesin sırtı yere geliyor."

***

KONUŞTUĞUNU BİLMEK

Güngörmüş birisi eşini boşayacaktı. Bir arkadaşı kendisine:

"Aileni niçin boşuyorsun?" diye sorunca: "Aile sırrı ifşa edilip açıklanmaz." dedi.

Bir zaman sonra boşandığında, o çok meraklı kişi yine sordu:

"Niçin boşandın?"

Bu sefer de, kadının kocası üzerindeki bir hakkını ifade eden şu cevabı verdi:

"Artık kendisi ile hiçbir alâkam kalmamış bir kadından bahsetmeye hakkım yoktur."

***

MEZAR TAŞLARI NEYİ UNUTTURUR?

Mezar taşlarının unutkanlık yaptığı insanlar arasında söylenen bir şeydir. Bir sohbet sırasında Dursun Gürlek'e bu konu sorulmuş. O da bunun aslının olmadığını şu güzel cevabıyla anlatmış:

"Evet mezar taşları unutkanlıkyapar, ama dünyayı unutturur, ahireti hatırlatır."

CENNETTEKİLER UYURLAR MI?

Tirmizî isimli hadis kitabında nakledilir ki:

Bir gün Resulûllah Efendimize (asm.) sordular:

“Cennettekiler uyurlar mı?”

Allah’ın Elçisi, gaybın habercisi Peygamberimiz (asm.) cevaben buyurdu ki:

“Uyku, ölümün kardeşidir. Cennettekiler uyumazlar.”

***

KAYBEDİLMESİ NİMET OLAN ŞEYLER

Birisi bir hocaya gelerek, “Hocam, on yıldır aksatmadan piyango bileti alıyorum, bugüne kadar hiçbir şey çıkmadı” diyerek ne düşündüğünü sormuş.

Hoca da ona, bir kazançta alinteri yoksa, başkalarının hakkı geçerse helâl olmayacağını anlatıp demiş ki:

“Demek ki sen, Allah’ın sevdiği bir kulusun. Seni korumuş.”

***

MÜSRİFE BORÇ VERMEK

Çok israf eden birisi Sokrates’e gelip hiç parasının kalmadığından dert yanmış, sonra da biraz borç para vermesini istemiş.

Sokrates bu huyu bozuk adama şu cevabı vermiş ve güzellikle başından savmış:

“Masraflarınızı kısarak kendinizden borç alabilirsiniz.”

***

ŞAHİT OLMAK

Sadi'ye hem şaka yapmak, biraz da zorlamak için sormuşlar:

“İblisin hanımının adı nedir?” diye.

Sadi de altta kalmamış ve şöyle cevaplamış:

“Biz onun nikâh merasiminde bulunmadık.”

***

OLABİLECEK İŞ

Peygamberimiz (asm.) peygamberlikle şereflendiği sırada, Sâsânî Devletinin hükümdarı olan Nuşîrevân-ı Âdil'in meşhur veziri olan Büzürcmeh'r'e sormuşlar: “Cahil olanları niçin kınamıyorsunuz?” diye...

Büzürcmeh'r bu yersiz soruya şu hikmetli ve şefkatli cevabı vermiş:

“Biz köre görmesini, sağıra duymasını teklif edemeyiz.”

EN İYİ NOTLAR

Kız, babasına karnesini gösteriyordu:

"Baba, nasıl karnem? Kimya, fizik, matematik, edebiyat, felsefe, müzik, resim hepsi pekiyi. En iyi notlar benim."

"Oh oh, çok memnun kaldım kızım. İnşallah yemek pişirmesini, çamaşır yıkamasını, ev işlerini iyi bilen bir kocaya düşersin de mutlu olursu."

***

NEDEN OLMASIN!..

Selim Gündüzalp arkadaşlar arası konuşurken, "Bir litre yakıt ile Anadolu'yu turlayacak araba yok mu?" demiş.

Bu söz üzerine İbrahim Büken gülerek şöyle demiş:

"Olur abi olur... Arkadan itersen olur!"

***

İLMİNİZİ NASIL ELDE ETTİNİZ?

İmam Ebû Hanife Hazretlerine, "Siz bu ilmi nasıl elde ettiniz?" diye sorulduğunda şu cevabı vermiş:

"Başkasına söylemekte cimrilik etmediğim gibi, başkasından istifade etme konusunda da utanıp çekinmedim."

***

ARKADAŞ

Bir öğrencisi Zünnun-u Mısırî'nin yanından ayrılırken ona sordu ve:

"Kiminle arkadaşlık yapayım?" dedi.

Zünnun-u Mısırî şu güzel cevabı verdi:

"Gördüğün zaman sana Allah'ı hatırlatan ile..."

***

SEVMEK

Hasan-ı Basrî, "Ben Peygamber'i (asm) seviyorum." deyip de onun yolunda olmayan bir kişiye:

"Kişi sevdiğiyle beraberdir hadisi seni aldatmasın. İyilerin yaptığı işleri yapmadıkça, iyilerden olamazsın." der ve şöyle devam eder:

"Yahudi ve Hristiyanlar da peygamberlerini seviyorlar. Ama onlarla beraber olamadılar."

SADE HAYAT

İbrahim Ethem sade bir hayat yaşardı. Kendisine sordular:

"Nasıl sabrediyorsun bu sade hayata? Zor gelmiyor mu sana?"

O, şu güzel cevabı verdi:

"İnsan hayatında her şey küçük başlar, zamanla büyür. Fakat sıkıntılar tam aksine, büyük başlar zamanla küçülür. Onun için ben baştan sade hayatın zorluğunu göze alarak başladım, bu zorluğun zamanla küçüldüğünü gördüm, alıştım normal hayatım haline geldi."

***

HANGİSİNİ SEÇERSİN?

Birisi Selçuk Yıldırım'a sormuş:

"Mevsimlerden en çok hangisini seversin?"

"Seçmem... Hepsi güzel."

"Yemeklerden hangisini seversin?"

"Seçmem... Hepsini severim."

"Neden özellikle 'seçmem' diyorsun?"

"Yaratan onları zaten seçerek gönderiyor da onun için. Onun benim için seçtiği her şey, benim seçmemden daha iyidir."

***

MEDENİYET MASKESİ

M. Gandhi'ye gazeteciler Batı medeniyeti hakkında fikrini sordular. M. Gandhi bu soruya şu anlamlı cevabı verdi:

"Batı medeniyeti mi dediniz?.. Evet, olsa ne iyi olurdu..."

***

GÜNEŞ DOĞUNCA

Bir müezzin sabah namazı vaktinde uyuya kalmış. Bir bakmış ki güneş doğmak üzere; hemen koşup sabah ezanını okumaya başlamış. Müezzinin sesine uyanan birisi evinin camından baktığında güneşin doğmakta olduğunu görmüş. Müezzin de o sırada, "Essalâtü hayrun minen-nevm" (Namaz uykudan hayırlıdır) diyormuş. Adam, gözlerini ovuşturarak şöyle karşılık vermiş:

"Uyku, bu vakitte kılınacak namazdan daha hayırlıdır."

(Bilindiği gibi, güneş doğduktan sonra kırk beş dakika kadar kerahat vaktidir ve bu vakitte namaz kılınması mekruhtur.)

***

BİLMEK VE MUTLULUK

Bir bilgeye "En mutlu insan kimdir?" diye sormuşlar.

"Dağdaki çobandır." demiş.

"Neden?" dediklerinde; "Çünkü, insan bildikleriyle yaşar, onun bildikleri koyunları ve çevresiyle sınırlı, kendisini mutsuz edecek veya kafasını karıştıracak faydasız bilgilere sahip değil."

DÜNYADA YAŞAMAK

950 sene yaşadığı rivayet edilen Nuh peygambere vefat etmeden önce Cebrail aleyhisselam şöyle sormuş:

"Ey uzun yaşayan peygamber, dünyayı nasıl buldun?"

Nuh aleyhisselam, uzun da olsa ömrün çabucak geçiverdiğini anlatan şu cevabı vermiş:

"İki kapılı bir saray gibi... Bir kapısından girdim, işte diğerinden çıkıyorum."

***

İLHAM NASIL BEKLENİR?

Amerikalı besteci A. Copland, ünlü bestecilerin çalışma biçimini konu alan bir konferans veriyordu. Sonunda sıra sorulara geldi. Meraklı biri sordu:

“Peki siz Bay Copland, siz nasıl çalışıyorsunuz? Besteleyebilmek için ilham mı beklersiniz?”

Copland, soru soran bayana ilhamın nasıl geldiğini ifade eden şu cevabı verdi:

“Evet hanımefendi! Her gün sabahdan akşama kadar başımı kaldırmadan çalışırken...”

***

İNİŞ ÇIKIŞ

Birisi Selçuk Yıldırım’a dedi:

“Hayatımda iniş çıkış çok fazla...”

Selçuk Yıldırım o kişinin bu serzenişine şöyle cevap verdi:

“Hayatında iniş çıkış yoksa ölüsün.”

***

DÜŞÜNMEK

Hasan-ı Basrî (ra.) katıldığı bir cenazede defin işlemleri bittikten sonra yanındaki bir zâta sordu:

“Bu vefât eden zât, acaba şu anda dünyaya geri dönüp iyi işlerini, ibadetlerini artırmayı ve günahlarına daha fazla istiğfar etmeyi düşünüyor mudur?”

O zât da tereddütsüz: “Evet, tabî ki düşünüyordur” dedi.

Bunun üzerine Hasan Basrî şöyle dedi:

“O halde biz neden bu vefat eden kişi gibi düşünmüyoruz?”

***

EDEP NEDİR?

Hz. Mevlana'ya “**Edep** nedir?” diye sordular.

Şu cevabı verdi:

“Bil ki edep, ancak bir edebsizin edebsizliğine sabır ve tahammül etmektir.”

AKILLI KİMSE KİMDİR?

Amr Bin Kays'a "Akıllı bir insan nasıl olur?" diye sorduklarında cevabı şöyle olur:

"Sana gerekli olmayan şeylerin faydasız olduğunu idrak ediyorsan bil ki, sen akıllı bir adamsın."

Bu cevabı duyan bir bedevi, "Bu sözden bal akıyor." demekten kendini alamamış.

***

ZORLUK ÇEKMEK

Ressam İbrahim Çallı Paris seyahatinden dönünce dostları sorar;

"Nasıl, seyahatinizden memnun musunuz?"

"Çok..."

"Dil bilmemek yüzünden zorluk çektiniz mi?"

"Onu bana değil, Paris'lilere sormak lâzım!"

***

SÖZ MÜ, YEMEK Mİ?

Ebu Ali Neccad, bir gün hocası Ali bin Muhammed'e sorar:

"Sözün çoğu mu daha zararlı, yoksa yemeğin çoğu mu?"

Hocası şu cevabı vermiş:

"Sözün çoğu daha zararlıdır. Çünkü çok yemeğin sıkıntısı tez geçer, fakat çok sözün sıkıntısı kolay kolay geçmez."

***

NAMAZI NASIL KILMALI?

Hız. Mevlânâ'ya sorarlar:

"Namaz kılarken nasıl olalım?"

Hazret bu soruyu şöyle cevaplar:

"Namazdayken namazda olun."

***

ESKİ DOSTLUKLAR KALMADI MI?

Bir adam, Cüneydi Bağdadi'ye gelip, "Bu zamanda hakiki kardeşlik azaldı. Nerede Allah için olan o eski kardeşlikler, dostluklar?" diye yakınmış.

Cüneydi Bağdadi ona şu cevabı vermiş:

"Eğer kardeşlik ile senin sıkıntına katlanacak, ihtiyaçlarını giderecek birilerini arıyorsan doğru söylüyorsun, bu zamanda böyle kardeşlik ve dostluk azalmıştır. Şayet böyle değil de, kendisine yardım edecek, sıkıntısına Allah rızası için katlanacağın kardeş ve dost arıyorsan böyleleri de çoktur."

İNSANİYET NEDİR?

Ahmed bin Kays'a sordular:

"İnsaniyet nedir?"

Şöyle cevap verdi:

"Yükseldikçe tevazuu artırmak, intikam alacakken affetmek, başa kakmadan iyilikte bulunmaktır."

***

İYİLİĞİN MEYVELERİ

Yapılan bir ganimet taksiminde Hz. Ömer (ra) bir mücahide bin dirhem fazla verdi. Bunun üzerine kendisine denildi ki:

“Kendi evladınıza vermediğinizi başkasına mı veriyorsunuz?”

Hız. Ömer (ra), tevazuunun büyüklüğünü gösteren şu cevabı verdi:

“Evet, onun babası Uhud harbinde sebat göstermişti; fakat Ömer onun kadar sebat gösterememişti.”

***

HAZİNEYİ SÜSLEYELİM Mİ?

İbn Abbas’a (ra) sordular:

“Kur’an-ı Kerim’i altın ve gümüşle süslemek caiz midir?”

“Ne hacet? Onun ziyneti içindedir.”

***

YAPMAK VE BAKMAK

P. Gauguin, Van Gogh’un resimlerini incelerken, “Tablolarına bakınca çok hızlı çalıştığını görüyorum” dedi.

V. Van Gogh ise bir sanatkârın, muhatabından ne istediğini ima ederek şu cevabı verdi:

“Sen tablolarıma çok hızlı bakıyorsun.”

***

NİÇİN UNUTUYORUM?

Öğrencilerinden biri Üstad Veki bin Cerrah’a hafızasının zayıflığından şikâyetle bulunmuştu. Üstad Veki, cevabını bir şiir ile verdi:

“Hafızamın kötülüğünden Veki’a başvurdum.

Günahları terketmemle beni irşad etti.

Ve ilmin nur olduğundan bahisle:

Allah’ın nuru asileri hidayete erdirmez dedi.”

HANGİ AĞAÇ?

Bir adam Sadi Şirazi'ye sormuş:

“Hem gölgeli, hem meyveli, hem de en uzun ömürlü ağaç hangisidir?”

Sadi-i Şirazi tebessüm ederek şu cevabı vermiş:

“O ağaç, hüner ve maharet ağacıdır. Bir hüneri olan hep meyvesini yer.”

***

ERKEK ADAM AĞLAR MI?

Birisi, yazarımız Selçuk Yıldırım'a “Erkek adam ağlar mı?” diye sordu.

O da şu cevabı verdi:

“Ağlar elbette! Erkek adam günahlarına ağlar.”

***

DAHA ZOR NE VAR?

Hız. İsa'ya (as) sormuşlar, “Allah senin duanla ölüyü diriltmekte. Hayatta bundan daha zor bir şey var mıdır?”

Hız. İsa'ya (as) bu soruya asıl ölünün akılsız insan olduğunu anlatan bir cevap vermiş:

“Anlamayana, anlatmak.”

***

NEDEN ACİZ?

Bir Allah dostu "Nasılsınız?" sorusuna her defasında "Şükürden aciziz" cevabını verirmiş.

Böyle cevap vermesinin hikmetini sormuşlar, şöyle demiş:

"Yaptığım şükür aldığım nefese bile yetmiyor."

***

DAHA ZARARLISI HANGİSİ?

Diyojen'e, "Vahşi hayvanlardan daha zararlısı var mıdır?" diye sormuşlar.

O da dedikodunun insana verdiği zarara dikkat çeken şu cevabı vermiş:

"Vahşi hayvanlardan daha zararlısı, insanın gıyabında konuşup dedikodusunu yapanlardır."

MUTLULUK SIRRI

Vehbi Vakkasoğlu anlatıyor:

Mutlu bir beyefendiden bunun sırrını sormuş.

O da demiş ki:

"Ben eşime 'pekiyi' dedikçe, o da bana: 'Pek iyi olasin inşaallah' diye cevap verirdi."

***

NİMETİN TAMAMI

Ebu Bekir b. Ebi Meryem'e; "Nimetin tamamı nedir?" diye sordular.

O da şöyle cevap verdi:

"Ayağının biri Sırat Köprüsü'nün üzerinde iken, diğerini cennete koymandır."

***

NİYE ARIYORSUN Kİ?

Bedevinin biri bir gün devesini kaybetmiş ve:

"Kim bulursa deve onun olsun." diye bağıarak hayvanını arıyormuş.

Birisi bu duruma şaşırp:

"Deveyi birine verecek olduktan sonra niye arıyorsun ki?" diye sormuş.

Bedeve güzel bir cevap vermiş:

"Bulmanın lezzeti başka bir şeydir, canım..."

***

ZARARINA ORTAK OLUR MUSUN?

Yahya bin Vezir anlatıyor:

Birgün Mısır'ın Kandiller çarşısında İmam Şafii ile geziyorduk. Bir adamın, bir başkasının aleyhinde konuştuğunu gördük.

İmam Şafii Hazretleri bana dönerek:

"Buradan hemen uzaklaşmalıyız." dedi.

"Niçin?.." diye sorunca şu cevabı verdi:

"Bu gibi gıybet sözlerden, dilinizi koruduğunuz gibi kulağınızı da koruyunuz. Zira dinleyen, söyleyenle ortaktırlar. Aleyhtar gıybetçiler, kendi herzelerine, dinleyeni de ortak etmek isterler."

***

ÖNEMLİ DUA

İmam Ahmed bin Hanbel'in (Bağdat 164/Bağdat 241) oğlu Salih'e, "Babanızın en çok tekrar ettiği dua neydi?" diye sorarlar.

O da cevap verir:

"Babamın en çok tekrar ettiği dua:

Yâ Rab! Ameller sonuna göre değer taşır. Sen benim sonumu hayreyle!"

LOKMAN HEKİM'İN BAŞARISININ SIRRI

Lokman Hekim'e:

"Senin tutarlı ve akıllı yaşamanın hikmeti ve sırrı nedir?" diye sorduklarında, lüzumsuz şeylerle vaktini öldürmediğine dikkat çeken şu cevabı vermiş:

"Ben yapmam gerekmeyen şeyi sormam, beni ilgilendirmeyen şeyin de peşine düşmem."

***

NASIL BAŞLAMIŞ?

Abdurrahim Karakoç'a "Şiire nasıl başladınız?" diye sormuşlar.

O da buna şiir gibi cevap vermiş:

"Bismillah diyerek."

***

FAİZ NİÇİN HARAM KILINMIŞ?

İmam Câfer-i Sâdık'a, "Allah, faizi niçin haram kılmıştır?" diye sorulduğunda, insanların sadece menfaat için hareket ettiklerinde aralarında yardımlaşmanın da biteceğine işaret eden şu cevabı vermişti:

"Bunun bir hikmeti de, insanlar birbirlerini ihsanlardan mahrum bırakmasın ve birbielerinden yardımı esirgemesinler diye haram kılınmıştır."

***

KİTAP NİÇİN ALINIR?

Kitaplığındaki kitapları işaret ederek, "Bu kitapların hepsini okudunuz mu?" sorusuna Walter Benjamin şöyle cevap vermiş:

"İnsan yalnızca okumak için değil, birlikte yaşamak için de kitap alır."

SAKIN UYMAYIN

Büyük sahabi Abdullah b. Mesud bir sohbet arasında:

"Sakin biriniz immea olmasın!" der.

"İmmea nedir?" diye sorduklarında ise şu cevabı verir:

"Uydum kalabalıġadır."

***

PEYGAMBER TORUNU

Hz. Hüseyin (ra) bir ġün pazarda bir ihtiyacı için kendisini tanımayan bir esnafla pazarlık yapmıştı.

Bunu gören birisi, o esnafa o kişinin Hz. Peygamber'in torunu Hz. Hüseyin olduġunu fısıldadı. Bunu öğrenen esnaf, o malı Hz. Hüseyin'e hediye etmek istedi.

Fakat Hz. Hüseyin bunu kabul etmedi ve o malın parasını ödeyerek esnafa şu cevabı verdi:

"Ben Hz. Peygamber'e olan yakınlıġımı dünya malı ile deġişemem."

***

ÇIKMAYAN ABDEST NASIL ALINIR?

Bir arkadaşı Saatçi Burhan Yenihayat'a sorar:

"Hiç çıkmayacak abdest nasıl alınır?"

Orijinal cevaplar vermekte de usta olan Saatçi Burhan tebessüm ederek şu cevabı verir:

"Zeytin yaġıyla!.."

***

SÖZÜ HAK AMACI DEĞİL

Hariciler denilen sapkın fikirli kişiler, Hz. Ali'ye (kv) "Hakemi kabul ettin, oysa hüküm sadece Allah'ındır." diyerek, Kur'an'ın hükmüne aykırı davrandın demek istediler.

Hz. Ali de onlara hak bir sözün kötü amaçla da kullanılabileceğini ifade eden şu harika cevabı verdi:

"Bu bâtil için söylenmiş hak bir söz."

ÜCRETİ NE KADAR?

Ahmet Zafer yeni aldığı pantolonun paçalarını yaptırmak için dedesi Terzi Abdullah'ın dükkanına gider.

Yılların terzisi ak saçlı Abdullah Usta, sevgili torununun büyümüş de dükkanına bir işi düşmüş olduğunu görmekten son derece mutludur.

Üzerine düşen görevi büyük bir keyifle ve titizlikle yerine getirir.

İş bitince Ahmet Zafer dedesine nezaketle sorar:

"Dedeciğim ücreti ne kadar?"

Terzi Abdullah, torununun yüzüne gülümseyen bir yüzle bakar, şöyle der:

"Bir tebessüm yeter..."

***

PARİS CANAVARI

Mithat Cemal Kuntay yurt dışı seyahatlerinden birinde Fransa'ya gider, Paris'i gezer, görür.

Geziden döndüğü zaman, dostları Paris anılarını sorarlar.

Yazar oradaki hayatın pahalılığına işareten, zarif bir nükteyle cevap verir:

"Paris paraya doymayan bir canavar. Cüzdanımı sürekli açıp kapamaktan, on gün içinde, birkaç yıl eskidi."

***

GİDEN GELEN SESLER

Selim Gündüzalp bir arkadaşıyla telefonda konuşmaktadır.

Bir ara karşı taraf söylenenleri tam olarak duyamamaktan şikayet eder.

"Sesler bir gidip, bir geliyor." der.

Selim Gündüzalp cevap verir:

"Sesler gidip gelecek ki, beni duyabilesin."

***

GÜLMEK KOLAY MI?

Jan Fino, uzun ömrün sırları üzerine yaptığı bir sohbet sırasında, "Çok yaşamanın yegâne sırrı halinden mutlu olmaktır, her bir tebessümünüz ömrünüze bir gün katmış gibi olur." der.

Dinleyicilerden biri:

"İyi ama her zaman gülmek de o kadar kolay değil." diye itiraz eder.

J. Fino bu dinleyiciye şöyle cevap verir:

"İyi kalpli de olamaz mısınız? İşte size bir mutluluk kaynağı, işte âb-ı hayat..."

DENİZE Mİ DÜŞTÜNÜZ?

Araba Sevdası adlı eserin yazarı Recaizade Mahmut Ekrem, Sarıyer'de oturan Paşazade Sait Bey'i ziyaret etmek ister. Sandalla sahile yaklaşırken oradan geçen bir vapurun dalgasından sırlıklam olur.

Misafirini karşılayan Sait Bey:

"Beyefendi denize mi düştünüz?" diye takılınca Recaizade Mahmut Ekrem cevap verir:

"Hayır efendim, deniz bana düştü."

***

VASIYETİN VAR MI?

Ağır bir hastayı ziyarete gelip, saatlerce oturan birisi, tam kalkıp gideceği sırada hastaya sormuş:

"Kardeşim, bir vasiyetin var mı?"

Hasta zar zor konuşmuş:

"Evet." demiş.

"Nedir?"

"Hasta ziyaretlerini kısa tut emi..."

***

HACERÜL-ESVETİ GÖRDÜN MÜ?

Adamın biri hem mübalâğacı imiş, hem de yalan doğru konuşurmuş sürekli. Her ortamda bir palavra savururmuş.

Bir gün hacca gittiğinden, Mekke'yi, Medine'yi dolaştığından bahsetmiş. Mecliste bulunan şakacı biri yavaşça sormuş:

"Sen o zaman Hacerül-esveti de gördün öyle mi?"

"Evet gördüm elbet."

"Eee nasıl bir zat imiş o Hacerül-esvet?"

Adam cevap vermiş:

"Nasıl olacak, ak sakallı bir piri fani."

***

İNSANLARIN İTİRAZI BİTMEZ

Hasan Basri Hazretlerine sevenleri sordu:

"Bütün Müslümanlar senden ilmi meseleler sorup öğrendikleri halde, huzurundan çıktıktan sonra yine de itiraz eden, aleyhinde konuşan oluyor, bu nedendir?"

Bu soruya şu cevabı verdi:

"İnsan, her şeyin yaratıcısı, her iyiliğin hakiki sahibi Allah-ü Teala'ya bile nankörlük edip, bazen de itiraz ediyorlar; benim sözlerime mi itiraz etmeyecekler."

BENİ SEVİYOR MUSUN?

Babayla çocuğu muhabbet ediyormuş.

Oğlu sormuş:

"Baba! Beni seviyor musun?"

"Sevmek ne kelime, hem de çok seviyorum oğlum."

"Ama baba benim kadar sevemezsin."

"Neden?"

"Çünkü senin iki oğlun var, benim ise bir babam..."

***

MUTFAKTA NE VAR?

Şair ve yazar Sezai Karakoç'u ziyarete gelen misafiri, yeni çalışmalarını kastederek sormuş:

"Mutfakta yeni bir şey var mı?"

O gün neşesi yerinde olan Sezai Karakoç şöyle cevap verir:

"Mutfakta çay var."

***

ONUN HATIRINA

Bir adam hanımı ile hiç geçinemez, gece gündüz kavga edermiş.

Bir ahababı:

"Yahu aranızı bulacak kimse yok mu?" diye sorunca boynunu bükerek:

"Vardı fakat öldü." demiş.

"Kimdi o?"

"Gençlik!.."

Dostu, bu defa taşı gedğine koymuş:

"Ölen gençlik geçici olan gençlik. Sizin ebedî bir cennette, ölümsüz bir gençliğiniz var, bence siz onu unutmuşsunuz."

***

PİRENİN KANI

Iraklı bir adam Hasan Basri'nin (ra) yanına gelerek:

"Pirenin kanı namaza mani midir?" diye sormuş.

Hasan Basri (ra):

"Garip soru!.." demiş. "şu Irak halkı Hz. Hüseyin'in (ra) kanını sormayı akıl etmezler de, tutarlar pirenin kanını sorarlar."

'EĞER OLURSA'NIN CEVABI

Ebud Derda'ya "Eğer böyle olursa..." diye fikhî bir soru sormuşlar.

Ebud Derda:

"Oldu mu?" demiş.

"Faraza" demişler.

Ebud Derda'nın cevabı şöyle olmuş:

"Olunca sorun."

***

SOKRAT'IN GİRİş SINAVI

Öğrencilerinden biri merak edip Sokrat'a sormuş:

"Sizden ders alabilmek için yanınıza gelen herkese, önce bir havuza baktırıp orada ne gördüklerini soruyorsunuz? Bu işin öğrencilikle ne ilgisi var?"

Sokrat şu cevabı vermiş:

"Bu bir imtihan... Havuzda balıkların yüzdüklerini söyleyen herkesi yanıma alır, ders halkama dahil ederim. Ancak havuzda kendi akislerinden başka bir şey göremeyenler, kendilerine âşık insanlardır. Benim onlara verebileceğim bir ders olamaz."

***

KİM KİMİ MUHAFAZA EDER?

Hasan Basrî'ye "Fılan kişi Kur'an'ı hıfz ediyor." dediler.

Hasan Basrî (ks) de cevaben:

"Allah (cc) Kur'an'la insanı korur, muhafaza eder; yani aslında Kur'an onu hıfzediyor." dedi.

***

DERT VE MUTLULUK

Haldun Taner, ünlü bir oyuncu arkadaşı için Psikiyatrist Süleyman Velioğlu'ndan yardım ister. Fakat hiç beklemediği şu cevabı alır:

"Bu adamı neden iyi etmek istiyorsunuz? Sanatı ve başarısının nedeni bu yakındığı özelliklerdir. Onları iyi edersek, ortada sağlıklı bir kabuk kalır. Bırakın olduğu gibi devam etsin, şimdi mutsuzlukları içinde mutludur. İyi olursa büsbütün mutsuz olur."

KİMSEYİ KÜÇÜK GÖRME

Sadi Şirazi'den:

Zal, ne dedi Rüstem Pehlivana bilir misin:

"Düşman küçümsenip zavallı görülemez. Çok gördüm küçük bir suyun taşıp da deveyi yüküyle yuttuğunu."

***

HER ŞEYİ HEP HATIRLAMALI MI?

M. Necati Sepetçioğlu der ki:

"Unut. Her şey hatırlanmaz, kimisi unutulur."

"Niçin?" diye sorarlar.

Cevap verir:

"Unutmak adamın yüreğini dinlendirir de ondan. Bir söyleyen olmadı mıydı sana?"

***

HUZUR-U İLAHİ'YE NASIL ÇIKILIR?

Kurtuluş Savaşı yıllarında, İzmir valisi İzzet Bey, Yunanlıların İzmir'i işgal etmesine karşı çıkılmamasını söylemişti.

Bunun üzerine il müftüsü Rahmetullah Efendi şu asil ve cesur cevabı ile ona karşı çıktı:

"Vali Bey!.. Bu sakalım kanımla boyanabilir ama, Yunan alçağını sükûnet içinde selâmlamış olmanın karasını alnıma sürerek huzur-u İlahi'ye çıkmam!"

***

İNSAN MI DAHA KÖTÜ, ŞEYTAN MI?

Sadi Şirazî merhuma sorarlar:

"İnsan mı daha şerlidir, şeytan mı?"

O da bu soruya şiir diliyle şu cevabı verir:

"Ey bana Adem oğlu ile şeytandan hangisinin daha şerli olduğunu soran!

Sana kalbinden şek ve şüpheyi giderecek bir cevap vereyim:

Şeytan, Kur'an okuyan Müslümanlardan kaçır. Fakat insanoğlu mushafa saldırır, elinden gelse kaldırır!"

NİÇİN AZ UYUYORSUNUZ?

Hız. Ömer'e (ra) "Niçin az uyuyorsunuz?" diye sorulduğunda şu cevabı verdi:

"Ben gece uyursam kendimi, gündüz uyursam raiyetimi (idarem altındakileri) kaybederim."

***

FATİH NE YAPMIŞTI?

Yaşlı bir amcaya sorarlar:

"Hiç unutamadığınız bir hatıranız var mı?"

"Olmaz mı? Hem bir değil, pek çok."

"Bir tanesini dinlesek!"

"Bir gün bir gence haddimi aşarak biraz fazlaca nasihatte bulundum. Konuşmamı da; 'Fatih Sultan Mehmet senin yaşındayken İstanbul'u fethetmişti evlat!' diye tamamlamıştım."

"Sonra?"

"Delikanlının cevabı beni mat etti."

"Ne dedi size?"

"Doğru ama sizin yaşınızdayken de Fatih Sultan Mehmet Roma'yı fethetmeye gidiyordu." dedi.

***

GÜZEL AHLÂKA NASIL ULAŞILIR?

Bir gün Hz. Ali'ye (ks), "Bu güzel ahlâkı kimden öğrendin?" diye sordular.

O verdiği cevapla şaşırttı:

"Ahlâksızlardan..."

"Hiç ahlâksızlardan ahlâk öğrenilir mi?" dediler.

Hz. Ali de şu ibretli cevapla tamamladı:

"Çirkin iş yapanların tersini yaptım, güzel ahlâka ulaştım..."

***

USTAYA SAYGI

Cumhuriyet Dönemi'nin en meşhur sanatkar hattatı Hamid Bey'e sormuşlar:

"Hasan Rıza mı, Hafız Osman mı yazıda daha büyüktür?"

Adı geçen bu iki isim de Osmanlı Dönemi'nin ünlü hattatlarındandır. Her ikisi de Kur'an-ı Kerim yazmışlardır.

Bu soruya muhatap olan ünlü hattatımız Hamid Bey, edep ve saygısını gösteren şu çok ibretli cevabı vermiş:

"Ben kimim ki, o zat-ı muhteremlerin yazısı üzerinde fikir beyan edeyim de, şu daha güzel diyeyim..."

BATAKLIĞI KURUTMAK GEREK

Ahmet bin Âsım el-Antakî'ye sordular:

"Yaptığımızda, Allah-u Teala'nın rızasını kazanabileceğimiz en üstün amel nedir?"

"Kibir, riya, haset, gıybet, kin, öfke, dünyaya düşkünlük, öleceğini unutmak gibi iç günahları terk etmektir." cevabını verdi.

Tekrar sordular: "İnsanın içine ait günahları terketmesi, görünen günahları terketmesinden nasıl daha üstün olur?"

Şu cevabı verdi:

"Çünkü batınî (iç) günahlar terk edilince, zahirî (dış) günahlar da kaybolur."

***

MÜJDEYİ HAK ETMEK İÇİN

Molla Gürani Hazretleri, öğrencisi şehzâde Mehmet'in sürekli İstanbul'un fethi için yanıp tutuştuğunu görünce istikbalin fatihini şöyle uyardı:

"Yarınki derslerine hazırlan, Hz. Peygamber (asm) bilgisizleri müjdelemez!"

***

KURBAN

Hazreti Ömer (ra), Firuz adındaki bir Hristiyan tarafından tehlikeli bir şekilde yaralanmıştı. Bazı kimseler de Hazreti Ömer'e gelerek, yaşadığı zamanın dahilerinden kabul edilen oğlu Abdullah'ın kendi yerine halife tayin edilmesini tavsiye ettiler. Hazreti Ömer ise onlara şu cevabı verdi:

"Bir aileden bir kurban yeter."

***

ZİNDE KALMANIN SIRRI

Yunan filozofu Solon, yaşına göre zihnen ve bedenen daha zindeymiş. Bunun sebebini merak edenler, "Genç kalmanızın sırrı nedir?" diye sormuşlar.

Solon bu soruya, öğrenmenin ne kadar önemli olduğunu vurgulamak için şu cevabı vermiş:

"Ben gençliğimden beri her gün yeni bir şeyler öğrenmeye çalışıyorum."

YORGUNLUĞA ÇARE

Yazarımız Hayrünnisa Yurç hanımın altı yaşındaki torunu, işten yorgun gelen babasının yüzünü solgun görüp, “Baba hasta mısın?” diye sormuş.

Babası da “Hayır oğlum yorgunum...” deyince çocuk şu güzel cevabı vermiş:

“Hadi beni sev... Çocuk sevgisi her şeye iyi gelir.”

...

ÇİLE VAR MI?

Dükkana giren genç aceleyle sormuş:

“Çile var mı Çile?”

Sahaf cevap vermiş:

“Var; olmaz mı!..”

“Peki ne kadar?” diye tekrar soran gence, orada bulunan Selim Gündüzalp cevap vermiş:

“Çekene bedava...”

...

AMPÜLÜ KEŞFETMEK

Edison’a bir gazeteci:

“Ampülü keşfetmek için bin kez başaramamak size ne hissettirdi?” diye sordu.

Edison, başarılı olmanın bir sınırına işaret eden şu cevabı verdi.

“Bin kez başaramamak mı? Hayır, ben bin kez başarısız olmadım; ampul bin bir basamaktan oluşan bir keşifti.”

...

AĞLAMAK VE GÜLMEK

Ünlü filozof Diyojen’e sormuşlar:

“Sence ağlamak ve gülmek nedir?”

Diyojen şöyle cevap vermiş:

“İkisi de hemen hemen aynı şeydir.”

“Neden? Diye sormuşlar, cevabını şöyle tamamlamış:

“Çünkü kimisi ağlanacak yerde güler, kimisi de gülünecek yerde ağlar.”

...

EVDEKİ HESAP

Günnur Cumalı Karakaş müşterisiyle ilgileniyormuş. Müşteri hanım ödeme yaparken: “Bu alış veriş hesapta yoktu...” deyince Günnur hanım şöyle cevap vermiş:

“Hesapta yokmuş ama nasipte varmış; ama bazen de hesapta olan nasipte olmuyor.”

İNSANLARA SAYGI

Mahmut Sami Ramazanoğlu, Erenköy’den çalıştığı iş yerine trenle gidermiş.

Her sabah biletini alırken de mutlaka bozuk para verirmiş. Bu hali biletçinin dikkatini çekmiş ve sormuş:

“Her defasında bozuk para verip bilet alıyorsunuz?..”

O da şu güzel ve anlamlı cevabı vermiş:

“Arkamızda kuyrukta bekleyenler var, onların hakkına girmeyelim...”

***

RAHAT BIRAKMAK İÇİN NE LAZIM?

Bir adam, “Bütün âlemi dolaştım; ne rahatlık buldum, ne de rahatlık bulan birini gördüm” demişti. Ebu’d Dar da ona, bencil insanın ne rahat edeceğini ne de başkalarına rahat vereceğini anlatan şu cevabı verdi:

“Neden kendinden el çekmedin; hem kendin rahat olurdun, hem de herkesi rahat bulurdun.”

***

YEMEK NE ZAMAN?

Mustafa Aydın Hoca’nın Cihat beye yemek ısmarlama sözü varmış.

Birkaç gün geçince Cihat bey sözünü hatırlatarak sormuş:

“Hocam köfteyi ne zaman yiyoruz?”

Cevap hazırmış:

“Acıktığın zaman!..”

***

EN İYİSİ HANGİSİ?

Ebul Hasan Harakani’ye sordular:

“Nimetlerin en iyisi nedir?”

Cevap verdi:

“Çalışarak kazanılandır.”

“Arkadaşların en iyisi kimdir?”

Cevap verdi:

“Allah’ı hatırlatandır.”

KURTULUŞ YOLU NE?

Hız. Ali (kv) dedi ki:

“Kurtuluş imkânı elinde olduğu halde mahvolan insana şaşarım doğrusu!”

Dinleyenlerden birisi sordu:

“Kurtuluş imkânı nedir?..”

Hız. Ali’nin, cevabı şu oldu:

“Allah’tan (cc) af dilemek.”

***

YÜRÜMEK

Selim Gündüzalp, Hüseyin Demircioğlu hocaya sormuş:

“Hocam yürüme problemi oluyor mu?”

Nüktedan bir insan olan hoca, tebessüm ederek şu cevabı vermiş:

“Yok; on adım gidiyorum. Bu kadar yeter dünyayı dolaşacak değilim ya...”

***

EDEPLİ NASIL OLUNURMUŞ?

Hız. Mevlana’ya “Edebin ölçüsü nedir?” diye sormuşlar.

Şu güzel cevabı vermiş:

“Başkalarının senden ve hareketlerinden rahatsızlık duymamasıdır.”

***

AĞARMIŞ SAÇLAR İÇİN

İhtiyar adam eczaneye girip:

“Ağarmış saçlar için bir şeyiniz var mı?” dedi

Eczacı çevresine şöyle bir bakındı ve cevap verdi:

“Derin bir saygımız var efendim.”

EN İYİ CEVAP NEDİR?

Hız. Ali'ye (kv), "En iyi cevap nedir?" diye sorduklarında, bu soruya en iyi cevabı vermiş ve demiş ki:

"Soruya çözüm getirendir."

***

PAPAĞAN NASIL OLUR?

Öğretmen ders sırasında "Sakın papağan gibi olmayın çocuklar." deyince öğrenciler sormuş:

"O ne demek hocam?"

Şu demek:

"Papağan söyleneni anlamaz ama aklında tutar."

***

VAKİT BULMAK

Bir bilgeye sormuşlar:

"Bu kadar çok okumaya nasıl vakit buluyorsun?"

Bilgenin merakı başkaymış:

"Siz bu kadar çok okumamaya nasıl dayanıyorsunuz?"

***

ÇİKOLATA NASIL BULUNUR?

Selim Gündüzalp'in annesi kapı komşularıyla sohbet ederken:

"Size nefis bir çikolata ikram etmek isterdim ama evde nereye koyduysam, bir türlü bulamadım." demiş.

Komşunun torunu 3 yaşındaki Yahya Can cevabı vermiş hemen:

"Sen beni eve bir al; bak onu nasıl bulurum."

İNSANLARIN EN HAYIRLISI KİMDİR?

Hız. Peygamberimiz'e (sav):

"İnsanların en hayırlısı kimdir ey Allah'ın Resûlü? diye sorulduğunda, şöyle cevap verdi:

"Ömrü uzun, ameli güzel olandır."

...

NİYAGARA'NIN SESİ NASIL DUYULUR?

Kalabalık bir grup gezi için bir araya gelmişti. Fakat hepsi de çok konuşkan olduğu için grup arı kovanı gibiydi. Program gereğince Niyagara şelalesine de gittiler. Gruptan bazıları rehberle şikâyet yollu şelalenin sesini duymadıklarını söyleyince, gezi boyunca kafası kazan gibi olan rehber de fırsatı değerlendirip cevabı yaptırdı:

"Susarsanız duyarsınız."

...

NASIL ZİNDE KALMIŞ?

Atinalı filozof Solon'a, bir sohbet sırasında "Nasıl böyle zihnen genç ve zinde kalabiliyorsunuz, bunun sırrı nedir?" diye sormuşlar.

Solon, bu soruya çalışmayı ve gayreti öven şöyle bir cevap vermiş:

“Her gün yeni bir şey öğrenmekle.”

...

RUHUN DÜŞMESİ

Bir sohbet sırasında Abdulkerim Kuşeyri, Ebu Bekir Fârisî’ye “Ruh hangi durumda sukut eder?” diye sordu.

Fârisî, insanın hayat sermayesini kaybetmemek için, geçmişe bakıp ibret alması, geleceğe bakıp mahşer hesabına hazırlanması gerektiğini anlatan şu cevabı verdi:

“Geçmiş ve gelecek ile meşgul olmayı terk ettiği zaman.”

BANA BİR DAL VERİR MİSİNİZ?

Adam ormana gidip ağaçlara rica etti:

"Bana sağlamından bir dal verir misiniz? Küçük bir işim var da..."

Ağaçlar iyi niyetliydi. Adama en sağlamından bir dal verdiler.

Adam, o dalı ne yaptı biliyor musunuz?

Baltasına sap...

Sonra da o baltayla ağaçları tek tek kesmeye başladı. Kesilen ağaçlar, yere düşerken şöyle diyorlardı:

"Akıllı olan, düşmanına kendi eliyle silah vermez!"

***

KARGA AKILLANMIŞ MI?

Karganın teki gagasında bir parça peynirle dala konmuştu. Onu gören tilkinin ağzı sulandı:

"Ooo karga kardeş, sesini dinlemeyeli epey oldu. O harika sesinle bir şarkı söyleyen?.."

Karga peyniri güzelce yedikten sonra dedi ki:

"Ben o masalı çok okudum dostum. Sen akıllıysan cahil bir karga bul!.."

***

KIYAMET KOPAR MI?

Bir İslam alimine sormuşlar:

"Kıyamet ne zaman kopacak?"

"Nemelazım" diye cevaplamış.

"Niçin cevap vermiyorsun?" demişler.

"Nemelazım dedim ya..."

"Yani?"

"Nemelazımcılık çoğaldığı zaman, yani insanlar üstüne düşeni yapmayıp sorumluluk almaktan kaçtığı zaman kıyameti bekleyiniz."

***

AZ MI, ÇOK MU?

Bir asker savaşta:

"Rumlar ne kadar çok, Müslümanlar ne kadar az." deyince, Halid b. Velid, bu söze şu cevabı verdi:

"Aksine Rumlar ne kadar az, Müslümanlar ne kadar çok! Askerin çokluğu ve azlığı zaferle ölçülür. Düşmanı yenen az asker çok; mağlup olan çoklar da az sayılır."

DERT VE MUTLULUK

Ünlü bir oyuncunun ruhsal bir problemi için Psikiyatrist Süleyman Velioğlu'ndan yardım isterler. Fakat hiç beklenmedik şu cevabı alırlar:

"Bu adamı neden iyi etmek istiyorsunuz? Sanatı ve başarısının neden bu yakındığı özelliklerdir. Onları iyi edersek, ortada sağlıklı bir kabuk kalır. Bırakın olduğu gibi devam etsin, şimdi mutsuzlukları içinde mutludur. İyi olursa büsbütün mutsuz olur."

***

KİM VAR ORADA?

Akıl hastanesinden kaçmaya çalışan iki deli, bekçiyi görünce bahçedeki çınar ağaçlarından birinin arkasına saklanmışlar.

Bekçi, bunların ayak seslerini işitmiş ve "Kim var orada?" diye bağırmış.

Biri kedi gibi miyavlamış. Bekçi tam yürüyüp gidecekmiş ki, yapraklar hışırdayınca geri dönüp tekrar seslenmiş: "Kim var orada dedim?"

Bu defa diğeri cevap vermiş:

"Bir kedi daha..."

***

BATAKLIĞI KURUTMAK

Ahmet bin Asım el-Antaki'ye sordular:

"Yaptığımızda, Allah-ü Teala'nın rızasını kazanabileceğimiz en üstün amel nedir?"

"Kibir, riya, haset, gıybet, kin, öfke, dünyaya düşkünlük, öleceğini unutmak gibi iç günahları terketmektir." cevabını verdi.

Tekrar sordular: "İnsanın içine ait günahları terketmesi, görünen günahları terketmesinden nasıl daha üstün olur?"

Şu cevabı verdi:

"Çünkü batını (iç) günahlar terk edilince, zahiri (dış) günahlar da kaybolur."

GÖRMEK İÇİN NE LAZIM?

Birisi doktora dedi ki:

"Gözümü hırs bürüdü doktor, baktığım yerde paradan başka bir şey görmüyor gözüm!"

Doktor cevap verdi:

"Beyefendi, size göz doktoru değil, öz doktoru lazım!"

***

ATEŞ VE GÜL BAHÇESİ

Sordular:

"Niçin ateş bizim için de gülistan olmuyor?"

Dedi ki:

"Siz İbrahim gibi putları kırdınız da ateşiniz gülistan mı olmadı?"

***

NEDEN KORKMAK GEREK?

Ebu Süheyl, Eba Turab'a demiş ki:

"Ölümden korkuyorum üstadım."

Eba Turab şu cevabı vermiş:

"Ölümden korkma evladım, imansız ölmekten kork!"

***

ORUÇ SAĞLIĞI NASIL KORUNUR?

Bir gün Abdullah Dehlevi'nin yanında birisini kötilediler. O gün oruçlu idi. Kötüleyene heyecanla dönerek:

"Eyvah orucum gitti!" dedi.

Oradaki bir başkası ise, "Siz kimseyi kötülemediniz ki!" dediğinde, üzüntüyle şöyle cevap verdi:

"Evet, biz gıybet etmedik, ama dinledik. Gıybette söyleyen de dinleyen de aynıdır."

İNSANLARIN EN HAYIRLISI

Hız. Peygamberimiz'e (sav) şöyle sordular:

“İnsanların en hayırlısı kimdir ey Allah'ın Rasûlü?”

Allah'ın Elçisi bu soruya şu güzel cevabı verdi:

“Ömrü uzun, ameli güzel olandır.”

***

RADYASYONDAN ÖLMEK

Amerikalı yazar S. Below, radyasyondan etkilenip ölmekten çok korktuğunu söyleyen birisine şu cevabı vermiş:

“İnsanlar radyasyondan çok, birbirlerinin kalplerini kırmaktan ölüyorlar.”

***

AKIL HASTALIKLARI

Türkiye'de henüz demokrasinin olmadığı dönemde bir devlet adamı Mazhar Osman'a sormuş:

“Akıl hastaları neden bu kadar çoğaldı?”

Mazhar Osman, dinin insan ve toplum hayatına olumlu etkisini belirten şu cevabı vermiş:

“Siz tekkeleri, zaviyeleri kapattığınız için.”

***

DOSTUN TARİFİ

Eski bilgelere birisine:

“Bize dostu tarif eder misin?” derler. Şu cevabı verir:

“İhtiyacın olduğu zaman malını senin için harcayan, başına bir iş geldiği zaman yardımına koşan, senin bulunmadığın yerde senin hakkını ve onurunu koruyandır.”

ALLAH’IN ELÇİSİNİ NASIL SEVERDİNİZ?

Hz. Ali’ye (kv) sordular:

“Hz. Peygamber Efendimiz’e (sav) olan sevginiz nasıldır?”

O da sevgi böyle olur dedirten şöyle bir cevap verir:

“Rasulullah’a, susuz bir insanın suya hasreti gibi severdik.”

***

DERT FARKI?

Nasılsın diye sordum?

Eskiden derdim yoktu ama sıkıntım vardı,

Şimdi ise, sıkıntım yok ama derdim var çok şükür.

Nasıl yani!?

Yanisi şu:

İmanla bakınca derdim sıkıntı vermiyor; çünkü hikmetini görüyorum...

***

NİÇİN KİTAP YAZAMIYOR?

Yusuf Ziya Ortaç’ın şiir, nesir, hatıra, mizah ve edebiyatın birçok dalında eseri vardır. Uzun yıllar mizah dergisi de neşreder.

Ömrünün son yıllarında kitap neşretme konusunda temposu biraz düşünce dostları takılmaya başlar:

“Niçin daha fazla eser vermiyorsun?” diye sorarlar.

Şair şu cevabı verir:

“Olur, olur... Şu benim 70 yılımdan 10-15 yıl geri alınsa ya da günlere birkaç saat eklense olur...”

***

TEK Mİ, ÇİFT Mİ?

Uzun yoldan gelen ve çok acıkan iki misafir, bir eve misafir olmuşlar. Sofraya yaprak dolması gelmiş. Bir tanesi dolmaları ikişer ikişer atıştırdınca öteki arkadaşını çaktırmadan uyarmış:

“Yahu ayıptır. Tek tek yesene...”

Arkadaşı da çaresiz bir edayla cevap vermiş:

“Ne yapayım üç tanesi ağzıma sığmıyor ki.”

KAÇ KERE AFFETMELİ?

Bir peygambere sormuş birisi:

“Kardeşimi kaç kez affetmeliyim?”

O peygamber şu güzel ve etkileyici cevabı vermiş:

“Allah’ın seni kaç kez affetmesini istiyorsan sen de o kadar affet!”

...

BU NE HAL?

Usta atölyeye girince çırağına seslenir:

“Oğlum bu ne hâl. Her yeri tozu duman!”

Çırak, ustasından dersini tam almıştır:

“Ustam!” der, “toz çıkmadan iş çıkmıyor.”

...

BAŞARI NASIL OLUR?

R. W. Emerson, “Başarı nedir?” sorusuna şu harika ve önemli cevabı verir:

“Bu dünyayı olduğundan biraz daha iyi bırakarak terketmek. Bir tek hayatın bile sırf siz yaşadınız diye daha rahat nefes aldığını bilmek. İşte başarmış olmak, budur.”

...

ADALET VE İNCELİK

İmam Şâbi anlatıyor:

Mahkeme salonunda Kadı Şureyh’in yanında oturuyordum. İçeriye kocasından şikayetçi bir kadın girdi. Kocasını yanında yoktu. Kadın dolu dolu ağlıyordu.

Şöyle dedim:

“Bu kadın çok mazlum.”

Bana:

“Bunu nereden biliyorsun?” diye sordu.

“Ağlıyor ya...”

Unutulmayacak bir cevap verdi:

“Yapma “ dedi. “Hz. Yusuf’un kardeşleri de yatsı namazı vakti ağlayarak babalarının yanına gelmişlerdi. Oysa onlar zalimlerdi.”

...

Kadı Şureyh, bu ifadeler ile, Hz. Yusuf’u kardeşlerinin kuyuya atıp, terk etmelerini kastediyordu. Ayrıca hâkimlik makamında bulunan kimsenin bir hüküm verirken ne kadar dikkatli davranması gerektiğini de gösteriyordu. Adaletli bir hüküm için her iki tarafın görüşlerinin de alınması gerektiğini vurgulamış oluyordu.

İNSANLARIN EN HAYIRLISI KİMDİR?

Hz. Peygamberimiz (sav)'e:

"İnsanların en hayırlısı kimdir ey Allah'ın Rasulü?" diye sorulduğunda, Peygamber Efendimizin cevabı şöyle olmuş:

"Ömrü uzun, işleri güzel olandır."

***

ŞÜKÜR NEDİR?

Alaüddevle Semnani'ye sormuşlar:

"Şükür nedir?"

Cevabı ise şöyledir:

"Şükür, Allah Teala'nın, lütuf ve ihsanını, rahmetini görmektir. Bütün nimetlerin Ondan geldiğinin şuurunda olmaktır."

***

LOKMAN HEKİMİN SIRRI

Lokman Hekim'e "Senin böyle hikmetli, bilgili olmanın sırrı nedir?" diye sorulunca şu cevabı vermiş:

"Ben boş şeyleri merak edip sormam, beni ilgilendirmeyen şeyin de peşine düşmem."

***

KİME YAKIN OLMALI?

Ebu Hazım Hazretleriyle birisi insanlarla ilişkilerde nasıl davranılması gerektiği hakkında konuşuyorlardı. Adam:

"Bu konuda bana tavsiyeniz nedir?" diye sorunca Ebu Hazım ona şöyle der:

'Arkadaşlık ettiklerine dikkat et. Eğer iyi insanlarla yakınlaşırsan, kötüler sana yaklaşmaz; şayet kötülerle yakın olursan iyiler sana yaklaşmaz."

HİÇ İÇKİ İÇTİNİZ Mİ?

Rasulullah Efendimiz'e (asm) bir gün:

"Ya Rasulallah! Allah'tan başkasına hiç ibadet ettiniz mi?" diye soruldu.

"Hayır!" cevabını verdi.

"Hiç içki içtiniz mi?" diye soruldu.

"Hayır! Ben Kitap ve iman ne olduğunu bilmezken bile, onların yaptıkları şeylerin küfür olduğunu bilirdim." buyurdu. (Diyarbakri, I, 254, 255)

***

KISA SORULARA KISA CEVAPLAR

Bir Bilge'ye sorular sorarlar, o da şu cevapları verir:

"Akıllı kimdir?"

"Herkesten öğrenen."

"Kuvvetli kimdir?"

"Hırslarını yenen."

"Zengin kimdir?"

"Halinden memnun olan."

***

HAKLI OLAN HANGİSİ?

Tarihçi geçinen iki kişi bir konuyu tartışıyorlardı.

Tartışmayı izleyenlerden birisi, tarihçi İbnül Emin'e "Üstad kim haklı?" diye sordu.

İbnülemin Mahmud Kemal İnal:

"Birincisi" dedi, "Hiç değilse cahilliği var ikincisinde o bile yok!.."

***

KİMDEN BORÇ ALMALI?

Gelişigüzel para harcayan birisi, Sokrat'a gelip, hiç parası kalmadığından dert yanmış ve biraz borç para vermesini istemiş.

Adamı yakından tanıyan Sokrat ona hem çözüm hem de cevap vermiş:

"Masraflarınızı kısarak kendinizden borç alın."

NE KADAR?

Hz. Ali'ye, "Doğu ile Batı arasındaki mesafe ne kadardır?" diye sormuşlar.

Hz. Ali (kv) şu cevabı vermiş:

"Güneş için bir günlük yol kadar."

***

MUHATABA GÖRE

Bir filozofa sorarlar:

"Niçin hiç konuşmuyorsunuz?" derler.

Şöyle cevap verir:

"Benim konuşacağım şeyler sizin ilginizi çekmez; sizin ilginizi çekenleri de ben bilmiyorum."

***

GERÇEK SEVGİ NASIL OLUR?

Yahya bin Muaz'a "Hakiki sevgi nedir?" diye sorduklarında cevabı şöyle olur:

"Gerçek sevgi iyilik gördüğünde artmayan, kötülük gördüğünde de eksilmeyendir."

***

YAVAŞ GİTMENİN FAYDASI VAR MI?

Tavşan sorar kaplumbağaya, "Böyle yavaş yavaş gitmenin bir faydası oluyor mu?"

Kaplumbağa:

"Olmaz mı?" der, "Senin hızla geçerken göremediğin onca güzelliği seyreliyorum."

GENÇLİK İSTEDİĞİN GİBİ YAŞAMAK İÇİN Mİ?

Bir sohbetinde dedi ki:

Bazıları diyorlar:

"Gençlik senin! İstedığın gibi yaşa"

Ben de diyorum:

"Gençlik benim olsaydı, geçmezdi, elimde dururdu."

***

İNİŞ ÇIKIŞ YOKSA...

Dedi:

"Hayatımda iniş çıkış çok fazla..."

Dedim:

"Hayatında iniş çıkış yoksa ölüsün."

***

GEÇMEK

Bir koşu yarışını seyreden genç arkadaşı "Bak görüyor musun kıl payı farkla geçti!.." deyince:

"Allah bize de nasip etsin." dedi Selim Gündüzalp.

Genç merakla sordu "Neyi abi?.."

Selim Gündüzalp cevap verdi:

"Son nefeste şehadetle geçmeyi."

TEFEKKÜR VE RAHMET

Süfyan b. Uyeyne'ye (ra) tefekkürü sordular.

Şöyle cevap verdi:

"Tefekkür, rahmetin kapısını açan anahtardır. Görmüyor musunuz, önce düşünülüyor, sonra tevbe ediliyor!"

***

DÜNYA KÖTÜYSE NE YAPMALI?

Birisi Kenan Rifai'ye dedi ki:

"Efendim dünya çok kötü."

Kenan Rifai, başkalarının kötülüğünün bahane olamayacağına işaret eden şu cevabı verdi:

"Sen iyi olmaya bak!"

***

APANDİSİT Mİ?

İki arkadaş yolda karşılaştılar.

Biri, "Sen biraz zayıfladın mı?" diye sordu.

"Evet" dedi öteki, "Apandisit ameliyatı oldum. Tam üç kilo zayıfladım."

Öteki, "Hayret" dedi, "Ben apandisit o kadar ağır olduğunu bilmiyordum."

ŞOFÖRLÜK YAPMAK

Hâkim, kaza yaparak birkaç kişinin ölümüne yol açan bir şoförün ehliyetini iptal edince, şoför:

“Aman hâkim bey,” diye sızlanmış. “Benim yaşayabilmem, şoförlük yapmama bağlı.”

Hâkim cevap vermiş:

“Başkalarının yaşaması da senin şoförlük yapmamana bağlı.”

***

ZENGİNLİĞİN SIRRI NE?

Peyami Safa, “Hakiki zenginliğin sırrını ne zaman bulacağız?” sorusuna bilginin her şeyin başı olduğunu hatırlatan şu cevabı vermiş:

“Fikir sahibi olmaya, mal sahibi olmaktan ziyade lüzum göreceğimiz gün.”

***

NE OLMAK İSTİYORSUN?

Bir sınav sorusunda şöyle bir soru varmış:

“İstikbalde ne olmayı düşünüyorsunuz?”

Bunu okuyan genç şu güzel ve dualı cevabı vermiş:

“Cennetlik inşallah.”

ORUÇ TUTMAK

Bir hocaya sormuşlar: “Bazıları ‘oruç tutmak işkence gibi’ diyorlar, siz ne dersiniz?”

Şöyle cevap vermiş:

“Hayır, oruç tutmak Allah’ın lütf-u inayetidir. Çünkü biz aç kalmıyoruz, oruç tutuyoruz. Arada büyük fark var...”

***

ÖYLE DUA EDİLİR Mİ?

Muzaffer Ozak Hocayı 27 Mayıs’ta irtica yaygarası neticesinde yaşadığı olayı şöyle anlatıyor:

Hapishaneye girdik... Birisi koştu boynuma sarıldı. Ellerimi öpüyor... “Seni Allah gönderdi, Allah duamı kabul etti” deyip duruyor.

Sordum; meğerse neymiş. İçine bir aşk gelmiş. Dua ediyormuş: “Yâ Rabbi! Buraya bir şeyh gönder de beni irşad eylesin” diye. Şimdi sevinçten uçuyormuş...

“Kerata hiç böyle dua olur mu? Maksudın beni de mi hapse attırmaktı? ‘Yâ Rabbi, hapisten beni kurtar, gideyim bir mürşit bulayım’ diye dua etseydin ya...”

***

BİRLİKTE AKŞAM YEMEĞİ

Tek başına yaşayan Yahya Kemal, dostlarından birine sormuş:

“Bu akşam yemeği benimle yer misin?”

Arkadaşı:

“Hay hay!” demiş. “Çok memnun olurum. Hiçbir mazeretim yok!”

Yahya Kemal gülümseyerek karşılık vermiş:

“İyi öyleyse, bu akşam size geliyorum.”

HANGİ OKULDAN MEZUN?

Harun Toçoğlu’na birisi, “Hangi okuldan mezunsunuz?” diye sormuş. O da, “Yüksek ilkokul.” demiş.

Bu cevaba şaşırarak, “Yüksek ilk okul mu var?” diye sorunca, gülerek cevap vermiş:

“Bizim okul üç katlıydı!”

***

BENZİYOR MU?

Picasso, Stein’in 90 kez resmini çizmiş. Fakat bir türlü olmamış.

Sonunda modelsiz çizer ve “Şimdi tamam” der.

Stein itiraz ederek “Benzememiş bana!” deyince Picasso verdiği cevapla noktayı koyar:

“Artık sen ona benzeyeceksin!..”

***

İYİLİK NASIL OLMALI?

İbni Sina'ya "İyilik nasıl olmalı?" diye sorarlar.

Şu güzel cevabı verir:

"İyiliğin şartı beştir: tez olmalı, gizli olmalı, gözde çok fazla büyütülmemeli, sürekli olmalı ve dahi yerini bulmalı."

***

BORCUMU NASIL ÖDERİM?

Türkçe öğretmeni Kemal Yurdakul'un bir öğrencisi, üniversiteyi bitirip ziyaretine gitmiş. "Hocam! Ortaokulun birinci sınıfından itibaren hocam oldunuz" demiş, "Size olan borcumu nasıl öderim?"

Kemal Yurdakul bu vefalı öğrencisine şu güzel cevabı vermiş:

"Sana verdiklerimi sen de başkalarına ver, o zaman ödeşiriz."

HOŞA GİTMEK

Bir yazara "Niçin yazıyorsun?" demişler, "Hoşa gitmek için mi?"

Yazar kısaca cevap vermiş:

"Boşa gitmemek için" demiş. "Ömrümü değerlendiriyorum."

...

FAİZ NİÇİN HARAM?

İmam Câfer-i Sâdık'a, "Allah (cc), faizi niçin haram kılmıştır?" diye sorulduğunda şu cevabı vermişti:

"İnsanlar birbirlerini ihsanlarından mahrum bırakmasın ve birbirlerinden yardımı esirgemesinler, diye haram kılınmıştır." (Ebû Nuaym, Hilye, III, 194)

İnsanlar sadece menfaat karşılığında borç verirlerse, aralarında yardımlaşma olmaz.

...

NASIL OLMALI?

Necip Fazıl Kısakürek'ten "İnsan nasıl olmalı, nasıl yaşamalı?" sorusuna cevap:

"Son anda nasıl olacaksa hep öyle..."

...

SEVENLER İÇİN

Haritaya baktı çocuk uzun uzun:

"Anne bizim memleketle aramızda epey mesafe varmış," dedi.

Annesi:

"Seven gönüller için arada mesafe yoktur," dedi.

PİLİN ÖMRÜ NE KADAR?

Saatçi Burhan Yenihiyat'a bir müşteri gelmiş ve pili biten saatinin pilini değiştirmiş. Meraklı müşteri, "Bu pil ne kadar gider" diye sorunca, ince esprileriyle meşhur Saatçi Burhan şu cevabı vermiş:

"Bitene kadar!.."

***

DAHA ŞEREFLİ OLAN KİM?

Hız. İsa'ya (as) sordular:

"İnsanların hangisi daha şerefli?"

O da yerden iki avuç toprak aldı ve sordu: "Bunların hangisi daha şerefli?"

Sonra onları toplayıp yere bıraktı ve dedi ki:

"İnsanların hepsi topraktır. Allah katında en değerli olan ise en takvalı olandır."

***

GELİŞME VE İLERLEME İÇİN

Andrew Carneige'ye sordular:

"Gelişme ve ilerleme için en önemli şey çalışmak mı, sermaye mi, yoksa zeka mıdır?"

Ünlü iş adamı bu soruyu bir soruyla cevapladı:

"Üç ayaklı bir sandalyenin hangi ayağı daha önemlidir?"

***

KIYAMET NE ZAMAN

Bir İslam alimine sormuşlar:

"Kıyamet ne zaman kopacak?"

"Nemelazım" diye cevaplamış.

"Niçin cevap vermiyorsun?" demişler.

"Cevabı bu..." demiş.

"Yani?"

"Nemelazımcılık çoğaldığı zaman, yani insanlar sorumluluktan kaçtığı anda kıyameti bekleyiniz."

NASIL ANLAŞILIYOR?

Sağlığına kavuşmuş bir hasta doktoruyla konuşuyordu:

"Doktor! Hamd olsun artık hastalıktan eser kalmadı."

"Evet, anlaşılıyor."

"Nasıl anlaşılıyor?"

"Hastalığınızın buhranlı olduğu zamanlarda bana daima 'azizim, dostum, efendim' diye hitap ederdiniz. Şimdi ise yalnız 'doktor' diyorsunuz. İşte bundan anladım ki, hastalığınızdan eser kalmamış."

***

BİLMEDİĞİ MESELE

Birisi gelerek, Abdullah b. Ömer'den fetva istedi:

O ise:

"Ben bu meseleyi bilmiyorum." dedi.

Adam ısrar edince, bilmediğı konuda hüküm vermenin sorumluluğunu gösteren şu cevabı verdi:

"Ben senin vasıtanla cehenneme köprü kuramam."

***

İNSANIN İRADESİNİ ÇALAN HIRSIZ

Harrison Rhodes bir anekdot anlatır:

Bir bilgeye, "İçkiden neden şiddetle kaçınıyorsun ve nefret ediyorsun?" diye sormuşlar.

Şöyle cevap vermiş:

"Kişi en güçlüyü yense bile, içkiye yenik düşer."

***

ŞİKAYETSİZ CEVAP

Rahmetli Hacı Veyiszade, şikayet kapısını en çetin şartlarda bile açmazdı.

Bir kış günü. Zehir zemberek bir soğuk var. Konya'nın kuru ayazı meşhurdur. Yıl 1946-47.

"Hocam, ortalık çok soğuk." dedik de, Hacı Veyiszade:

""Serin; bir hayli serin!" dedi. Soğuk diyemezdi. Rububiyet dergahına şikayet olur diye.

KAR ERİTEN PAŞA

Sadrazam Fuat Paşa, Paris'te Fransa İmparatoru III. Napolyon'un sarayında misafir olur.

Günlerden beri kar yağdığı için her yer bembeyazdır.

Paris sokaklarını, atların çektiği arabalarla temizlemeye uğraşırlar. Napolyon, Paşa'ya: "İstanbul'da da böyle kar yağar mı?" diye sorar. Paşa karların uzun süre kalmadığını esprili bir ifadeyle anlatır:

"Bizde Lodos Paşa adında bir paşa vardır. Kar yağdığı zaman gelir birkaç saatte bütün karları eritip gider."

***

NİÇİN SÖZ VERİYORSUN?

Yahya bin Halid, kendisinden bir şey isteyen birine, o şeyi vereceğine dair söz verir ama istediği şeyi hemen vermez. Kendisine sorarlar:

"Şimdi verebileceğin halde, niçin hemen vermeyip vaadde bulunuyor da işi uzatıyorsun?"

Yahya bin Halid şöyle der:

"Söz vermek, adeta yemeği tattırmaktır. Sözü yerine getirmek de yedirmek gibidir. Böyle olunca yemek daha kıymetli olur."

***

ÖNCEDEN HAZIR OLMAK İÇİN

Ebu Katade Kufe'ye geldiği zaman, Ebu Hanife onu ziyaret etti ve şu soruyu sordu:

"Bir adam ailesini bırakıp gitse, ailesi ondan yıllarca haber almasa; karısı, kaybolan kocası ölmüştür zannıyla başka kocaya varsa, sonra kocası çıksa gelse bu meseleye ne dersin?"

Katade:

"Bu mesele vuku buldu mu?"

Ebu Hanife:

"Hayır."

Katade:

"Öyleyse vuku bulmayan bir şeyi bana ne diye sorarsın?"

Ebu Hanife:

"Biz bela gelmeden önce hazırlanırız. Bela gelip çatinca nereden girip nereden çıkacağımızı bilelim diye."

İYİLİĞİN BEŞ ÖZELLİĞİ

İbni Sina'ya sormuşlar "İyilik nasıl olmalı?" diye.

Şu beş özelliği sayarak cevap vermiş:

"Tez olmalı, yerini bulmalı, gizli olmalı, büyük görülmemeli, sürekli olmalı."

***

BİR GÜN OLURSA...

Hız. Ömer'e "İnsanlarla ilişkimiz nasıl olsun?" diye sorulduğunda şöyle cevap vermiş:

"Arkadaşınla öyle yaşa ki, bir gün düşman olursan hakkında kötü konuşmasınlar. Düşmanınla da öyle yaşa ki, bir gün dostun olursa yüzün kızarmasın."

***

MUTLULUĞUN FORMÜLÜ

Bir bilgeye "En mutlu insan kimdir?" diye sormuşlar.

Şu güzel ve kısa cevabı vermiş:

"İnsanları mutlu eden kişidir."

***

YABANCI DİL

Bir öğrenci arkadaşlarına hava atmak için yabancı dil öğrendiğini söyler. Arkadaşlarından birisi sorar:

“Fil ne demektir?”

Hava atan öğrenci cevabı bilmemektedir ama der ki:

“Canım, daha o kadar büyük şeyleri öğrenmedik.”

“Öyleyse, ‘bit’ ne demektir?”

Buna da cevabı hazırdır:

“Koskoca okulda böyle küçük şeylerle uğraşılmaz.”

***

BÜYÜK İNSAN

İki küçük çocuk aralarında konuşuyorlarmış.

Birisi diğerine sormuş:

“Sizin kasabada hiç büyük insan doğmuş mu?”

Diğeri cevap vermiş:

“Hayır, bizim orada insanlar hep bebek doğar.”

KAÇ DEFA?

Ladikli Ahmet Ağa’ya, birisinin “Dünyaya bir daha mı geleceğiz!..” deyip her türlü harama bulaştığını söylemişler.

O da “öyle düşünene sorun” diye cevap vermiş, “Ahirete iki defa mı gideceğiz?!”

***

İLİM Mİ, MAL MI?

Birisi gelip, Hazreti Ali (kv) Efendimize şu soruyu sordu:

“Yâ Ali! İlim mi üstündür, dünya malı mı?”

Hız. Ali (kv) ona şu cevabı verdi:

“İlim üstündür, çünkü ilim insanı korur; dünya malını ise insan korumak zorundadır.”

***

SEN NEREDESİN?

Kınalızade Ali Çelebi’ye (D. 1510), “Şu insanlar çeşit çeşit, nedir böyle?” diye sormuşlar. O da “İnsanoğlu beş çeşittir” demiş ve şöyle açıklamış:

- Kendileri hayırlı olup, başkasına da hayrı dokunanlar.
- Kendileri hayırlı, fakat başkasına hayrı olmayanlar.
- Kimseye ne hayrı, ne şerri olmayanlar.
- Kendileri kötü, ancak kimseye zararı olmayanlar.
- Kendileri hem kötü, hem de başkalarına zarar verenler.

***

TÖVBENİN YAŞI VAR MI?

Hasan Basrî Hazretleri’nin yanına bir gün doksanlık bir ihtiyar geldi:

“Ben tövbe ederek istikametimi düzeltmek için geldim. Bana yol göster” dedi.

Hasan Basrî Hazretleri şaka ile dedi ki:

“Baba, biraz geç kalmadın mı?”

İhtiyar, “Henüz güneş batıdan doğmadı. Tövbe kapısı kapanmadı diye ümidimi kesmeden geldim. Yanlış mı yaptım yoksa ümidimi kesmemekle!” deyince heyecanlanan Hasan Basrî:

“Hayır hayır” dedi, “Ümidinizi kesmemekle yanlış yapmadınız. Buyurun, birlikte tövbe istiğfar edelim. Belki sizin kesilmeyen ümidiniz hürmetine bizim de tövbemiz kabul olur...”

KİMİN SÖZÜ?

Zamanın halifesi, Kays bin Ahnef'i yanına çağırarak demiş ki: "Sen bizim aleyhimizde bulunmuşsun. Şöyle böyle sözler söylemişsin!"

Ahnef bunları inkâr edince, Halife, "Canım, nasıl olur? Ben onları, sözüne inanılır kimselerden dinledim..." demiş.

Ahnef ise verdiği cevapla, kimlerin sözüne güvenilmeyeceğini çok güzel anlatmış:

"Birinden ötekine lâf yetiştirene 'gammaz' derler. Gammaz olanlar ise, sözüne inanılacak kimseler değildir."

...

İHLAS NEDİR?

Birisi Hz. İsa'ya (as) "İhlâs nedir?" diye sordu:

Hız. İsa (as) ona şu cevabı verdi:

"Bir şeyi, kimseden övme beklemeden, sadece Allah rızası için yapmaktır."

...

FİTNESİ BÜYÜK ADAM

Türklere karşı Yunanlıları kışkırtması ve Yunan yandaşlığı ile de tanınan İngiliz başbakanlarından Lloyd George (1864-1945) oldukça kısa boylu idi. Bundan üzüntü ve kompleksi vardı. Bir toplantıda toplantı başkanı Lloyd George'u takdim etti:

"Ben L. George'u her bakımdan büyük bir insan sanırdım. Gördüğünüz gibi alçacık boylu biri imiş."

Lloyd George, konuşmasına bu takdime cevap vermekle başladı:

"Sayın başkan, benim doğduğum yörelerde insanların büyüklüğünü anlamak için çenesinden yukarısını ölçerler. Görüyorum ki siz çenesinden aşağısını ölçüyorsunuz."

İNSAN GERÇEĞİ NASIL FARK EDER?

Selim Gündüzalp'e sordular:

“Gerçeği nasıl fark eder ve seçer insan?”

Şöyle cevap verdi:

“Binlerce yüz arasından tanıdık bir yüzü nasıl seçiyorsa öyle.”

***

HİÇ ÜZÜLMEDEN YAŞANIR MI?

Sokrates'e “İnsan hayatını hiç üzülmekten nasıl geçirebilir?” diye sorduklarında, şöyle cevap vermiş:

“Bu imkânsızdır. Çünkü insanlarla birlikte yaşayıp görüşen birisinin üzülmemesi mümkün değildir.”

***

FAZLA KONUŞMAK

İyaz bin Muaviye'ye “İyisin fakat, bir kusurun var, fazla konuşuyorsun” dediler.

Bunun üzerine o:

“Peki, benden duyduklarınız doğru mu, yanlış mı?” diye sordu.

“Hepsi doğrudur” dediler.

İyaz tebessüm ederek cevap verdi:

“Öyleyse, iyi bir şeyin fazla olması da kusur değildir.”

***

CAHİL KİMDİR?

Süfyan-ı Sevri'ye “Cahil kimdir?” diye sorulunca, o da şöyle karşılık verdi:

“Cahil, sadece ihtiyacı olduğunda Allah-u Teâlâ'yı hatırlayan kimsedir.”

UNUTMAMAK İÇİN TAVSİYE

Bir gün bir sahabe Peygamber Efendimiz'in (asm) huzuruna gelerek:

“Yâ Resulallah, duyduğum sözleri aklımda tutamıyorum. Bunun çaresi nedir?” diye sordu.

Bunun üzerine Peygamberimiz (asm), “Sağ elinden yardım iste” diyerek bir yere yazmasını tavsiye etti.

***

HAYAT GÜZEL OLSUN

Kenan Rıfâî, bir talebesinin sıkıntılı bir hâl ile, “Hayat bir işkence” demesi üzerine, “Niçin? Bilakis, hayat pek güzel şeydir. İnsanlara verilmiş en büyük nimettir.” dedi.

Bunun üzerine fikrini değiştirmeyen talebesi, “Fakat herkes hayatından müstekî (şikâyetçi)” deyince şöyle cevap verdi:

“Allah’la olmayanlar için bu doğrudur. Fakat kalbinde o zevki taşıyanlar için hayattan güzel hiçbir şey yoktur.”

***

NASIL TESELLİ ETTİ?

Muhammed bin Vâsî’nin ayağı yaralanmıştı. Izdırabı büyüktü. Durumunu gören arkadaşı, acındırarak sözler söyledi. Muhammed bin Vâsî ona düşünmediği açıdan bakmasını sağlayacak şu cevabı verdi:

“Arkadaşım, eğer beni seviyorsan, beni koruyan Allah’a şükret. Çünkü, bu yara gözüm, kulağım, dilim ya da vücudumun başka yerlerinde de olabilirdi.”

***

HERKES ÇALIŞIYOR AMA BAZILARI...

Bir adam Buhârî dersi yapan bir hocaya dedi ki:

“Batıda insanlar Ay’a ulaştı, sen hâlâ Buhârî şerhiyle uğraşıyorsun!”

Bunun üzerine hoca, adamı susturan şu cevabı vermiş:

“Onlar mahluk, mahluka ulaşmış; biz Hâlık’a ulaşmak istiyoruz. Lakin aramızda zavallı olan sadece sensin. Ne onlarla Ay’a ulaştın, ne bizimle Buhârî okudun!”

İLİM Mİ ÜSTÜNDÜR, MAL MI?

Hazreti Ali’ye (kv) gelen insanlar sorarlar:

“Yâ Ali! İlim mi üstündür, dünya malı mı?”

Hazreti Ali (ks) efendimiz verdiği cevapla ilmin üstün olduğunu gösterir:

“İlim üstündür; çünkü ilim dağıttıkça artar, dünya malı ise dağıttıkça azalır.

“İlim üstündür; çünkü ilim sizi korur, dünya malını ise siz korumak zorundasınız.

“İlim üstündür; çünkü ilim seninle mezara gelir, dünya malı ise seni bırakır geride kalır.”

“İlim üstündür; çünkü ilim sahibini seven çok olur, dünya malına sahip olan ise kıskanılır ve düşmanı çok olur.”

GÖRMEYİ BİLMEK

Hız. Mevlana (ks) dinleyenlerine bir soru sorar ve der ki:

“Marifet nedir bilir misin?”

Ardından sorusunu kendisi cevaplar:

“Taşlara bakan gözlerin, çiçekleri görmesidir...”

NEREYE GİTMELİ?

Rahmetli Prof. Dr. Ayhan Songar seyahat etmeyi çok severmiş.

Bir gün ona sormuşlar:

“Hocam nereye gitmek istersiniz?”

Cevabı şöyle olmuş:

“Ben mi? Ben, sadece gitmek isterim.”

KENDİNİ DİNLEMEK

Bilgeye sordular:

“Yanınıza gelen giden anlatıyor siz de hep dinliyorsunuz, neden çok konuşmuyorsunuz?”

İnsan sarrafı olan bilge cevap verir:

“Anlatmak da bir ihtiyaç. O dinlediklerim aslında benden çok kendileriyle konuşuyorlar.”

KABUL EDİLECEK BİR İSTEĞİN OLSA, NE İSTERDİN?

Hız. Ömer’e sormuşlar:

“Yâ Ömer, Allah’tan bir tek dua hakkın olsa ve duan mutlaka kabul edilecek olsa ne istersin?”

Hız. Ömer (ra), ilmin ne kadar değerli olduğunu vurgulayan şu cevabı vermiş:

“Bir oda dolusu âlim isterim.”

***

ZAMAN NEDEN ÇOK DEĞERLİDİR?

Cüneyd Bağdâdî’ye (ks) birisi “En değerli şey nedir?” diye sordu. Bu soruya Cüneyd Bağdâdî şöyle cevap verdi:

“Allah-ü Teâlâ, her şeyi kıymetli yaratmıştır; ama bir şeyi en kıymetli yaratmıştır. O da vakittir. Vakit zayi olursa tekrar elde edilmesi mümkün değildir. Bunun için en kıymetli şey vakittir.”

***

KİMİ ŞİKÂYET EDEYİM?

Birisi Emin Işık Hocaya, “Çok acı çekiyorsunuz ama maşallah çok metanetlisiniz, hiç belli etmiyorsunuz.” demiş.

Emin Işık Hoca da bu soruya iman şuuru dolu şu cevabı vermiş: “Efendim, bu kaza Allah’ın takdiri. Yani şimdi ah vah edip Allah’ı kullarına mı şikayet edelim!”

***

NE ZAMAN KONUŞAYIM?

Nerede, nasıl konuşulacağını bilmeyen birisi, bir hikmet ehline, “Ne zaman konuşayım?” diye sorunca, “Susmak istediğin zaman” diye cevap verdi.

“Peki, ne zaman susayım?” diye sorunca da şu cevabı aldı: “Konuşmak istediğin zaman!”

İNSANLARIN EN HAYIRLISI?

Peygamber Efendimize (asm),

“İnsanların en hayırlısı kimdir ey Allah’ın Rasulü? diye sorulduğunda şöyle buyurdu:

“Ömrü uzun, ameli güzel olandır”

“İnsanların en şerlileri kimlerdir?” denilince de

“Ömrü uzun, ameli kötü, şerrinden korkulan ve hayrı umulmayan kimselerdir” cevabını verdi.

(Tirmizî, Zühd, 22; Müsned, VI, 188, 190; 40, 43)

...

YOLDA YÜRÜMEK

Hiz. Ömer (ra), bir gün Übey b. Kâ'b'a takvânın ne olduğunu sordu.

Übey (ra) ona:

“Hiç dikenli bir yolda yürüdün mü?” diye sordu.

Hiz. Ömer (ra):

“Evet, yürüdüm.” karşılığını verdi.

Bu sefer, “Peki, ne yaptın?” diye sordu.

Hiz. Ömer:

“Elbisemi topladım ve dikenlerin bana zarar vermemesi için bütün dikkatimi sarfettim” cevabını verdi.

Bunun üzerine Übey (ra) şöyle dedi:

“İşte takva budur; hayatın dikenli yollarında dikkatle yürümektir.”

(İbn Kesîr, Tefsir, I, 42)

...

YANLIŞ YERE BAKAN DOĞRUYU GÖREMEZ

Haçlı ordularını mağlup eden İslam kahramanı Selahaddin Eyyubi'ye

askerlerinden bazıları, düşmanın çokluğundan bahsederek geri dönmek isterler.

Selahaddin Eyyubi onların bu talebini şu cevabıyla reddeder:

“Madem, ölümden korkuyordunuz, niçin evlerinizde oturup keyfinize bakmadınız da asker oldunuz?”

Bizim borcumuz düşmanın azlığını çokluğunu düşünmek değil, ona karşı durmaktır.”

İNSANLARIN EN HAYIRLISI?

Peygamber Efendimize (asm),

“İnsanların en hayırlısı kimdir ey Allah'ın Rasulü? diye sorulduğunda şöyle buyurdu:

“Ömrü uzun, ameli güzel olandır”

“İnsanların en şerlileri kimlerdir?” denilince de

“Ömrü uzun, ameli kötü, şerrinden korkulan ve hayrı umulmayan kimselerdir” cevabını verdi.

(Tirmizî, Zühd, 22; Müsned, VI, 188, 190; 40, 43)

...

YOLDA YÜRÜMEK

Hiz. Ömer (ra), bir gün Übey b. Kâ'b'a takvânın ne olduğunu sordu.

Übey (ra) ona:

“Hiç dikenli bir yolda yürüdün mü?” diye sordu.

Hiz. Ömer (ra):

“Evet, yürüdüm.” karşılığını verdi.

Bu sefer, “Peki, ne yaptın?” diye sordu.

Hz. Ömer:

“Elbisemi topladım ve dikenlerin bana zarar vermemesi için bütün dikkatimi sarfettim” cevabını verdi.

Bunun üzerine Übey (ra) şöyle dedi:

“İşte takva budur; hayatın dikenli yollarında dikkatle yürümektir.”

(İbn Kesîr, Tefsir, I, 42)

...

YANLIŞ YERE BAKAN DOĞRUYU GÖREMEZ

Haçlı ordularını mağlup eden İslam kahramanı Selahaddin Eyyubi'ye

askerlerinden bazıları, düşmanın çokluğundan bahsederek geri dönmek isterler.

Selahaddin Eyyubi onların bu talebini şu cevabıyla reddeder:

“Madem, ölümden korkuyordunuz, niçin evlerinizde oturup keyfinize bakmadınız da asker oldunuz?”

Bizim borcumuz düşmanın azlığını çokluğunu düşünmek değil, ona karşı durmaktır.”

DÜNYADA EN ZOR ŞEY NEDİR?

Nuşirevan'ın huzurunda üç filozof toplanır. Rum filozof, Hintli hakîm ve Nuşirevan'ın veziri Büzrûçmihr. Sohbet şu soruya gelir:

“Acaba dünyada en zor şey nedir?”

Rum filozof, “İhtiyarlık ve dermansızlıkla beraber yoksulluk ve eli darlıktır” der.

Hintli hakîm, “Hasta bedenle fazla kederdir” der.

Büzrûçmihr ise, “İyi amelden mahrum olduğun halde ecelin yaklaşmasıdır” der.

Hep birlikte Büzrûçmihr'in cevabını daha uygun bulurlar.

...

ALLAH’A NASIL YAKIN OLUNUR?

Süfyan-ı Sevrî’ye

“Allah’a nasıl yakın olunur?” diye soruldu.

Cevap verdi:

“Her güzel yüze ünsiyet etme

Her hoş söze iltifat etme.

Her tatlı dile yüz verme.”

...

HAYATTAN NASIL KAZANÇLI ÇIKILIR?

İmam Ali [ra] “Yanında Allah’ın sünneti, Resulullah’ın sünneti, evliyanın sünneti olmayan kimsenin elinde hiçbir şey yok demektir” dedi. Bunun üzerine soruldu:

“Allah’ın sünneti nedir?”

“Sırrını gizlemektir” dedi.

“Resulullah’ın sünneti nedir?”

“İnsanlarla iyi geçinmektir” dedi.

“Evliyanın sünneti nedir?”

“İnsanların eziyetine tahammül etmektir” dedi.

SENİ ETKİLEYEN SÖZ NEDİR?

Bir padişah bir sohbet sırasında yanındakine, “Seni en çok etkileyen söz nedir?” diye sorduğunda şu cevabı almış: “Sümme mâzâ?” yani “Sonra ne olacak?”

Bu söz padişahın çok hoşuna gitmiş ve yüzüğünün üzerine yazdırmış.

***

BAĞDAT'IN YENİ BAŞ KADISI

Halife Harun Reşit'e, ani bir aksırık geldi. Âdet olduğu gibi orada bulunanlar, “Allah sana merhamet etsin!” dediler.

Fakat içlerinden biri, sesini çıkarmadı. Halife biraz da içerleyerek, sükût eden o zâttan bunun sebebini sordu.

Onun, “Allah’a şükretmediniz ki, ben de size dua edeyim!” demesi üzerine Halife yerinden kalkarak:

“Sizi bugünden itibaren Bağdat’ın baş kadılığına tâyin ettim!” dedi.

Bunun sebebini sorduklarında Harun Reşit şu cevabı verdi:

“Dinî bir âdeti bozmamak için, Halifeye aksırdığında üç kelimelik duayı çok gören adam, milyonlar karşısında da boyun eğmez!..”

***

ŞÜKRETMESİNİN SEBEBİ

Hız. İsa (as) bir gün bir hastaya rastladı. Hem felçli, hem cüzzamlı, hem de alaca hastalığından ıstırap çekiyordu; üstelik gözleri de görmüyordu. Buna rağmen adam hiçbir şikâyet etmiyor, “Allah’a hamd olsun. Rabbim birçok insanın uğradığı dertlerden beni kurtardı.” diyordu.

Hız. İsa (as) sordu: “Nedir o dertler?” “Ya İsa, neler olacak... Allah’ı tanımamak, Ona inanmamak. Rabbime şükürler olsun ki beni zatını tanımama cahilliğinden kurtarıp marifetiyle şereflendirdi.”

NEYZEN TEVFİK’İN EVİ NEREDE?

Neyzen Tefvık bir gece evinin yolunu kaybetmiş. Rastladığı gece bekçisine sormuş:

“Evladım Neyzen Tefvık’ın evini arıyordum?”

Onu tanıyan bekçi şaşkınlıkla, “Ama Neyzen Tefvık sizsiniz?!” deyivermiş.

Buna kızan Neyzen bekçiye çıkışmış, “Neyzen Tefvık’ı soran kim be adam, evini sordum evini!”

***

GÜZEL KONUŞMAK İÇİN

Aristo'ya “Güzel konuşmak nasıl olur?” diye sorduklarında şöyle güzel bir cevap vermiş:

“Az ve öz olan konuşmadır.”

***

SINIRI OLMAYAN

Whoopi Goldberg, yanında bulunanlara, “Cehalet ile deha arasındaki gerçek fark nedir biliyor musunuz?” diye sordu. gelen cevapları beğenmedi ve şunu söyledi:

“Dehanın sınırları vardır, cehaletin ise hiçbir sınırı yoktur.”

***

NE YOLCUSU?

Seyyid Hasan Berzenci Hazretleri'ne birkaç genç gelip:

“Hocam, hayatta kazançlı çıkmak için ne tavsiye edersiniz?” diye sorarlar.

“Güler yüzlü, tatlı dilli olun. Kalp kazanmaya bakın, çünkü yolcuyuz.” cevabını verince, gençlerden biri atılır:

“Ne yolcusu hocam?”

“Ahiret yolcusu... Ahiret yolcusunun gönül alması lazımdır.”

TUZSUZ OLMUŞ?

Sadi Şirazî, Hz. Mevlâna'ya Gülistan isimli eserini takdim edip kanaatini sormuş.

Hz. Mevlâna okuduktan sonra tebessüm ederek, “Bî-nemek” (tuzsuz) demiş.

Sadi Şirazî, “Ne demek?” anlamında bakınca Hz. Mevlâna sözüne açıklık getirmiş:

“Helvadır, helva” demiş, “çok tatlı, çok güzel olmuş.”

LOKMAN HEKİM'İN ÖLÇÜSÜ

Lokman Hekim'e sormuşlar:

“Senin hayat prensibin nedir?” diye.

İnsanın ömrüne bereket katan şu hikmetli cevabı vermiş:

“Ben yapmam gerekmeyen şeyi sormam, beni ilgilendirmeyen şeyin de peşine düşmem.”

BU NASIL ROMAN?

Bir yazar yazacağı romanı anlatıyormuş.

Onu dinleyen Neyzen Tevfik yüzünü buruşturup “Bu konuyu hiç beğenmedim” demiş.

Bu yoruma bozulan yazar da ukala bir edayla, “Peki ama siz hiç roman yazmadınız ki, nasıl fikir yürütürsünüz?” deyince Neyzen Tevfik ağzının payını vermiş:

“Ben yumurtanın da iyisini bayatını anlarım, fakat hiç yumurtlamadım.”

NİÇİN ALLAH SENİ DOST EDİNDİ?

Hız. İbrahim'e (as), “Niçin Allah seni dost edindi?” diye sordular.
Buyurdu ki:

“Üç şeyden dolayı: Allah'ın emrini başkalarının emrine tercih ettim. Benim için Allah'ın kefil olduğu şeyin gerçekleşeceğine inandım ve endişe etmedim. Akşam sabah misafirsiz yemek yemedim.”

...

İNSANIN ŞAŞIRTAN ÖZELLİKLERİ

Eflatun'a ‘İnsanın sizi şaşırtan özellikleri nedir?’ diye sorduklarında şu çarpıcı cümlelerle cevap verdi:

- İnsanlar, çocukluktan sıkılırlar ve büyümek için acele ederler. Ne var ki, büyüdüklerinde de çocukluklarını özlerler.
- Para kazanmak için sağlıklarını yitirirler. Ama sağlıklarını geri almak için de para öderler.
- Yarınlarından endişe edip bugünü unuturlar. Sonuçta ne bugünü ne de yarını yaşarlar.
- Hiç ölmeyecekmiş gibi yaşarlar. Ancak ölürlar ve hiç yaşamamış gibi olur.

...

GÜZEL BİR AKIL YOKSA...

Ahnef b. Kays’a birisi gelip, “Bir kulun en hayırlı nasibi nedir?” diye sordu. Buna “Güzel bir akıl” cevabını aldı. Sormaya devam edince de nasipten nasipsizliğe doğru bir sıralama oldu:

Soru: “Ya bu yoksa?”

Cevap: “İyi bir edep.”

Soru: “Ya bu da yoksa?”

Cevap: “Uygun bir arkadaş.”

Soru: “Ya bu da yoksa?”

Cevap: “Allah’ı hatırlayan bir kalp.”

Soru: “Ya bu da yoksa?”

Cevap: “Devamlı bir sükût.”

Soru: “Ya bu da yoksa?”

Cevap: “Hazır bir ölüm.”

NEYZEN TEVFİK’İN HARİKA CEVABI

İyi kalpli bir adam, bir gün Neyzen Tefvik’i gördü. Onun parasız pulsuz olduğunu biliyordu fakat, Neyzen’in dillere destan hazır cevaplılığı onun gözünü korkutuyordu. Ya kabul etmezse...

Ve kendince onu incitmeyecek bir çözüm buldu. Parayı Neyzen arkasından yere atarak hafifçe seslendi: “Neyzen paran düştü.”

İşi anlayan Neyzen ona şu güzel cevabı verdi:

“O düşen benim param değil. Zaten bende para ne gezer. O düşen senin altın kalbindir.”

***

DİLE BENDEN NE DİLERSEN?

Eski Makedonya’da Kral Philips, bilge Lisimakos’un bir konuda fikrini aldıktan sonra memnun kalarak sormuş:

“Dile benden ne dilersen... Ne vereyim sana?”

Lisimakos hemen cevap vermiş ve demiş ki:

“Aman kralım, bana sırlarınızı vermeyin de, ne verirsiniz verin.”

***

GÖRMEZSEM OLMAZ

Yavuz ve Kanunî devirlerinin ünlü Şeyhülislam’ı Zembilli Ali Efendi, bir inkârcıyla konuşurken o kadar ikna edici şeyler anlattığı halde adam dedi ki:

“Ben şeytanların ve cinlerin varlığını yine de kabul etmiyorum, çünkü ömrüm boyunca onlardan hiçbirini görmedim.”

Zembilli Ali Efendi de ona şu cevabı verdi:

“Öyleyse ben de sende akıl ve iz’an olduğunu kabul etmiyorum; çünkü gözlerim öyle bir şey görmüyor.”

***

DOST HIRSIZLARINA DİKKAT!..

Bir toplulukta söz hırsızlıktan açılınca, içlerinden birisi, “En kötü hırsız kimdir?” diye sordu. Birisi de şöyle cevap verdi:

“Hırsızların en kötüsü ve en zararlısı, insanları çekiştirip arada laf taşıyanlardır. Çünkü hırsız, sadece para ve eşya çalar. Bunlar ise, insanlar arasındaki dostluğu ve samimiyeti çalarlar.”

LOKMAN HEKİM’İN BAŞARISININ SIRRI

Lokman Hekim'e “Senin hikmetin nedir?” diye sordular.

Lokman Hekim bu soruya şu kısa ve öz cevabı verdi:

“Beni ilgilendirmeyen şeyle ilgilenmem.”

***

HÂKİMLİK YAPACAK KİŞİ

Kral, bir bilgeye, “Hâkimliği iyi yapacak kişi nasıl olmalıdır?” diye sordu.

Bilge de cevabını sıraladı:

“Övgü ile şaşırmayan,

Kışkırtmakla galeyana gelmeyen,

Ahmak adamın delilini getirmede zorlanmasından sıkılmayan,

Zeki kimsenin zekâ oyunlarına kanmayan birisi olmalıdır.”

***

ESERİME ÖNSÖZ YAZAR MISINIZ?

Devrin ünlü edebiyatçılarından Recaizade Mahmut Ekrem’e (1847-1914) bazı yazarlar zaman zaman gelip yeni eserleri için önsöz yazmasını rica ederlermiş. O da titiz biri olduğu için her esere evet demezmiş. Bazen “vaktim müsait değil”, bazen de “sıhhatim müsait değil” gibi gerekçelerle geri çevirmiş.

Bir gün yeni eseri için bir önsöz isteyen birisine Mahmut Ekrem şöyle cevap vermiş:

“Eseriniz müsait değil.”

***

AH KALICI OLSAYDI!..

Hüsrev Pervis Sevgilisi Şirin’e, demiş ki: “Ah şu mülk ve saltanat payidar (kalıcı) bir şey olsa ne âlâdır.”

Şirin de ona şöyle cevap vermiş:

“Eğer payidar olsaydı bize intikal etmezdi.”

YALAN SÖYLEYEN SAKAL

Şair Sinan Çelebi erken yaşta ağaran sakallarını siyaha boyamış ve o vaziyette Sultan II. Beyazıt'ın huzuruna çıkmış.

Sinan Çelebiyi, boyanmış kara sakalıyla gören Sultan şaire takılmış:

“Bu nuru niye zulmete çevirdin Sinan?” demiş.

Sinan Çelebi ise şairliğine yakışır bir cevap vermiş:

“Efendim ben yaşımlı bilirim, fakat sakalım yalan söylüyordu. Bunun için de yüzüne kara çaldım.”

***

KRALIN TERCİHİ NE OLUR?

Fransa kralı 18. Louis'in iktisat ve ticaret bakanı Cordiere, bir gün kralın yanında çalışırken eşyalarını ve gözlüğünü cebinden çıkararak kralın yazı masasının üstüne koyar.

Bu duruma bozulan kral, Bay Cordiere'e “Bana ceplerinizi boşaltıyorsunuz gibi geliyor” deyince Cordiere muzip bir sesle sorar:

“Kralım ceplerimi doldurmamı mı tercih ederler?”

***

GÜZEL TARAFINDAN BAKMAK

Birisi bir bilgeye “Falan kişi beni sadece işi düşünce arıyor” dedi.

Bilge ise buna karşı, “Öyle söyleme, şöyle demen daha doğru olur” demiş ve eklemiş:

“İnsanların ihtiyaçlarını görmeye beni vesile eden Rabbime hamd olsun.”

***

HANGİSİNİ SEÇERSİN?

Eflatun'a sorarlar:

“En iyi dostların kimlerdir?”

“Doğruluk ve Sokrates’tir.”

“İkisi arasında bir tercih yapman gerekirse hangisini seçersin?” diye sorarlar. O da şu cevabı verir:

“Doğruluğu seçerim.”

Necip Fazıl Kısakürek Nükteli Sözler, Hazır cevaplar

25 Mayıs 2021--<https://www.nukteler.com/necip-fazildan-nukteler/>

Türk Edebiyatının önde gelen isimlerinden Necip Fazıl Kısakürek Nükteli Sözler, Üstad Necip Fazıl Kısakürek'ten kısa hazır, anlamlı cevaplar

Türk Edebiyatının önde gelen isimlerinden Necip Fazıl Kısakürek Nükteli Sözler, Üstad Necip Fazıl Kısakürek'ten kısa hazır, anlamlı cevaplar

Türk düşünce tarihine fikirleriyle yön veren, şiirleriyle nesil inşa eden, Üstâd Necip Fazıl Kısakürek, 38’inci ölüm yıldönümünde rahmet ve minnetle anılıyor. Türk şair, romancı, oyun yazarı ve İslamcı ideolog olan **Necip Fazıl**, 26 Mayıs 1904’de İstanbul’da doğmuş, 25 Mayıs 1983 tarihinde İstanbul’daki evinde hayatını kaybetmiştir. Cenazesi, **Eyüp Sultan**

Mezarlığı’nda toprağa verilmiştir.

Necip Fazıl Kısakürek Nükteli Sözler

Üstad Necip Fazıl Kısakürek’ten hazır cevaplar

Bir gün **Necip Fazıl**, bir üniversitede konferansa katılmış.

Çıkıp her zamanki gibi Din ve Allah kavramı hakkında konuşmuş...

Konuşması bittikten sonra, onunla karşıt görüşlü olan bir Profesör, Necip Fazıl’a

“Siz önceden çıkıp farklı şeyler söylediniz, şimdi ise o sözlerinize çelişen şeyler söylüyorsunuz... Yazdığınız şiirler hala ezberimdedir... bu ne demek oluyor? ”

Necip Fazıl’ın cevabı parmak ısırtacak bir cevap olur “Benin geçmişim bir çöplüktür ve çöplükleri sadece köpekler kurcalar”

Necip Fazıl’a, “Allah, deveyi iğnenin deliğinden geçirebilir mi?” diye sormuşlar. “Evet geçirir” demiş. Bunun üzerine “deveyi mi küçültür, yoksa iğneyi mi büyültür?” demişler.

Necip Fazıl, İlahi kudretin sonsuzluğunu ifade babında, şu cevabı vermiş:– Ne deveyi küçültür, ne iğneyi büyültür. Gökteki yıldızları senin göz bebeğine sığdırdığı gibi, vızır vızır geçirir.

Necip Fazıl Kısakürek'ten hazır cevaplar

Mahkemede hakim, Necip Fazıl'a:

– Bak, der. Seni bundan böyle bir daha huzurunda görmeyeceğim, öyle değil mi?

Necip Fazıl sorar:

– Hakim Bey, yoksa istifa mı ediyorsunuz?

* * *

Nazım Hikmet ve Necip Fazıl Ramazan ayında arabayla gidiyorlarmış. Tabi Necip Fazıl oruç ama Nazım Hikmet değil. Nazım Hikmet Necip Fazıl ile dalga geçmek için yolun kenarındaki zayıf bir ineği işaret ederek Necip Fazıl'a demiş ki:

-‘Şunun haline bak, oruç tutmaktan ne hale gelmiş’ demiş. Tabi Necip üstad altta kalır mı hemen cevabı yapıştırmış:

-‘Aaa Nazım sen bilmiyor musun Hayvanlar oruç tutmaz...

Üstad hapishanede koğuşunda iken aynı koğuşa Nazım Hikmet getirilir,Nazım Hikmet Üstadı görünce gülerek ” sendemi buradasın? Şu haline bak maymuna dönmüşsün” der...Üstat, karşısında duran Nazım Hikmet e cevabı yapıştırır... ” Ben de pencereye dönerim...

Üstad Necip Fazıl Kısakürek bir gün konferans verirken salonda bulunanlardan birisi kürsüye salatalık fırlatır. Salatalığı eline alan Necip Fazıl salondakilere dönerek:

“- Birisi kimliğini göndermiş, kiminse gelsin alsın” der.

* * *

Bir gün Anadolu davasının savaşçısı olan arkadaşını son yolculuğuna uğurlamak amacıyla gitmiş olduğu ziyarette, arkadaşının hastalığı epeyce ilerlemiştir. Artık son demlerini yaşayan arkadaşşı titremekli haliyle şairimize “hoş geldin” der. Bu hal karşısında ise arkadaşına verdiği cevap manidardır:

“Ne titriyorsun. Sen ve ben herkesin Allah lafzını ağzına almaktan korktuğu bir devirde bu işin bayraktarlığını yaptık. Durma, vur kapıyı, gir içeri”

Üstad Necip Fazıl Kısakürek'ten Nükteler

Üstad **Necip Fazıl** her zamanki gibi odasında günlük makalelerinden birini yazıyormuş

Yanına bir talebesi gelmiş ve bir rüyasını anlatmaya başlamış;

Üstadım rüyamda bütün otlar Allah’a(c.c) secde ediyordu ama tütün etmiyordu.

Üstad talebesine bakmış ve demişki ;
O zaman getirin o kafiri yakalım.

* * *

Bir gün bir komünist güya düşünme istidadında biri, bana dedi ki:

“-İslam’ı takdir ediyorum, her şeyiyle harika...”

“-Eeee!...”

“-Ama iktisadi doktrini yok!...”

O komüniste dedim ki:

“-Sana birşey söyleyeceğim şimdi, herşeyi anlayacaksın. Tıpkı bir elmadaki erimiş lezzet gibi... İslamda bütün iktisadi dava (ama onu çözebilmek, lifini bulabilmek lazım...) maden suyunda demir gibi; bünyede erimiş olarak mevcuttur. Ne mutlu onu görebilene!...”

“Beninki benim, seninki de senin!...” Bu ŞERİATTIR.

İkincisi “Seninki senin, benimki de senin!...” Bu TARİKATTIR.

Üçüncüsü:”Ne seninki senin ne benimki benim... Herşey Allah’ın..” Bu da HAKİKATTIR.

Komünist muhatabım o kadar tahassüs sahibi oldu ki, gözleri yaşla doldu. Fakat, ne inceleyen, ne soran, ne ayıklayan, ne bakan, ne eden var bu memlekette. Sadece mağrur bir cehalet. (Dünya Bir İnkılap Bekliyor eserinden alıntıdır...)

* * *

Benim “Bab-ı âdî” dediğim yer... Kuruluşundan bugüne tamamen bize zıt bir müessese... Tanzimattan beri, birkaç sözde ismi Türk ve müslüman insan... Fakat hakikatte yahudi sermayesi, emperyalizm dâvası, âdet ve an’anemizi bozma gayesi ve onun plânı... O matbuat o gün bugün terakki ede ede gelmiştir.

Bir gün, bir gazete, benim için “İşte, sen ancak on – onbeş bin satarken biz yüzbin satarız!..” gibilerden bir yazı yazmıştı.

Cevap verdim:

“Sen yüzbin değil, beş milyon da satabilirsin. Beş milyon fahişe işleten bir umumhane beş milyon kişinin vicdanına hükmettiğini iddia edemez!.. Ama benim onbeş bin kişim, öyle onbeş bin kişi !

(Yolumuz, Halimiz, Çaremiz Konferansından)

* * *

Üstad’ın çalışma odasına giren bir yazar üstadın çalışma odasına göz attıktan sonra:

-Hayrola üstad çalışma odanda hiç kitap yok, siz hiç kitap okumaz mısınız? diye soru sorduğunda, Üstad şu cevabı verir:

-Sen hiç süt içen inek gördün mü?

Necip Fazıl Kısakürek Nükteli Sözler

Necip Fazıl’la Nazım Hikmet’in kaldıkları aynı hapisanede, tek kişinin geçebileceği koridor varmış

Koridordan Necip Fazıl geçerken karşıdan Nazım Hikmet te geliyormuş. Yaklaştıklarında Nazım Hikmet: “Ben Köpeklere yol vermem” demiş.

Sukunetini koruyan Üstad ise kenara çekilerek “Ben yol veririm.” demiş

* * *

Birgün büyük şair Necip Fazıl Kısakürek kendisine: İslamiyet denince burnuma ayak kokusu gelir!..”diyen ihtiyar gazeteciye;

”Senin o burnuna gelen, İslamiyetin değil; kendi ciğerinin pis kokusudur. Sen bir mücerred, bir müşahhasan ayıramayan ahmaksın!...” der..

* * *

Birgün üstad Necip Fazıl’a Nazım hikmet yine laf atar, gazetecilere konuşurken üstad için “alçak adam” der. Gazeteciler üstad’a gelir:

Nazım hikmet sizin hakkınızda alçak dedi derler.

Üstadın cevabı :

“Alçağın da bir seviyesi var, çukur adam...”

* * *

ALLAH’IN BİLDİĞİNİ KULDAN SAKLAMAMAK!

Kayseri’deydik, Büyük Doğu teşkilatında... Bir adam getirdiler, “şununla iki kelime konuş!” dediler bana... Adam geldi. Elinde sigara, Ramazan günü... Anladım ne tip olduğunu...

Hitap ettim:

“- Sigaranı at da öyle gel karşıma!”

Gayet ucuz bir formülü vardır bu işin... Günün hemen bütün formülleri gibi...

O da aynı şekilde cevap verdi:

“- Allah’ın bildiğini kuldan niye saklıyayım?”

Bu umumî formül...

Devam ettim:

“- Allah senin tenasül aletin olduğunu da biliyor. Niye saklıyorsun?”

Bozuldu, kala kaldı, hiçbir şeye akli eremedi. “- Senin bu susman mağlûp olman değildir. Şimdi seni mağlûp edeyim dedim; Allah’ın bilmediği bir şey olabilir mi?.. O her şeyi biliyor. Yalnız senin, Allah’ın bildiğini, yalnız ondan af dileyerek ona tahsis etmen ve onun bildiği şeyi ortaya açıkça, hayâsızca dökmemeni gerektiren bir fakülteye malik olman lâzım... Sen bundan da mahrum bir bedbahtsın!..”

(Necip Fazıl Kısakürek, Batı Tefekkürü ve İslam Tasavvufu isimli konferansından iktibastır...)

* * *

KURANA GÖRE EVRİM TEORİSİ

Süleyman Ateş’in ‘Kuran’a göre Evrim Teorisi var’ diye bir yazı çıkarması üzerine Necip Fazıl :

“Maymunun insandan geldiği iddasında bu adam şöyle bir vesika gösterebilir: “Bana bakın da insanlardan neler gelebileceği üzerinde ibretle düşünün; ve artık maymunun da insandan gelmiş olduğunu kabul edin !

* * *

TRENİ KAÇIRMAK

Üstad Yenilgi ve mağlubiyeti kabul etmezdi. Bir gün bir tren istasyonunda onun sinirli sinirli gezdiğini gören bir hayranı (bazı rivayetlere göre onu sevmeyen biri) sorar:

– Ne oldu Üstad, treni mi kaçırdınız?

Üstad böyle bir ithamı kabul eder mi? Treni kaçırmak bir eksiklik, bir yenilgidir.

– Kovdum gitti, der.

Büyük âlimlerden, eski de yaşamış bilge kişilerden, ünlülerden hazır cevaplar, kısa nükteli sözler ve ünlülerden hazır cevap nükteler

Ünlülerden Hazır Cevaplar ve Nükteler

Biz namazın içindeyken yetişemiyoruz, sen nasıl yetişeceksin?

Osmanlı Padişahı II. Mahmud zamanında devlet büyüklerinden biri iftar yemeği verir.

Davetliler arasında Şair İzzet Molla da bulunmaktadır. İftar edildikten sonra yatsı namazı vakti gelir, yatsı namazından sonra da teravih namazı başlar.

Fakat imam o kadar hızlı namaz kıldırıyormuş ki neredeyse iki secdeyi bir edecek şekilde kıldırıyormuş. Henüz 5 dakika geçmeden 10. rekâtı kılmaya başlamışlar.

O sırada dışardan gelen biri teravih namazı kılındığını görünce, “ben de namaza katılayım” diye düşünüp cemaate tam katılacakmış ki, imam namazı bitirip selam vermiş. Adam üzülerek “tüh yetişemedim” demiş.

Şair İzzet Molla ise adama dönüp şöyle demiş:

Be adam biz namazın içindeyken yetişemiyoruz, sen dışardan geldiğin halde nasıl yetişeceksin?

Nasıl rızıklandırıyorsa öyle...

Hız. Aliye bir gün cemaatten birisi şöyle bir soru sorar;

– Allah, bu kadar insanı nasıl hesaba çeker?

Hız. Ali şöyle cevap vermiştir:

– Nasıl rızıklandırıyorsa öyle.